

NOVA DOBA

ZLATO ZA ZVESTOBO

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BIH 240 DIN, Avstrija 42 ATS, Nemčija 5 DEM, Švica 5 SFR, ZDA in Kanada 5 USD, Švedska 20 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija 1.200 LIT

Izhaja vsako sredo. Glavni in odgovorni urednik Janez Sever. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 100 SIT

SLOVENIJA, SREDA, 26. MAJA 1993

ŠT. 19, LETO XXVII

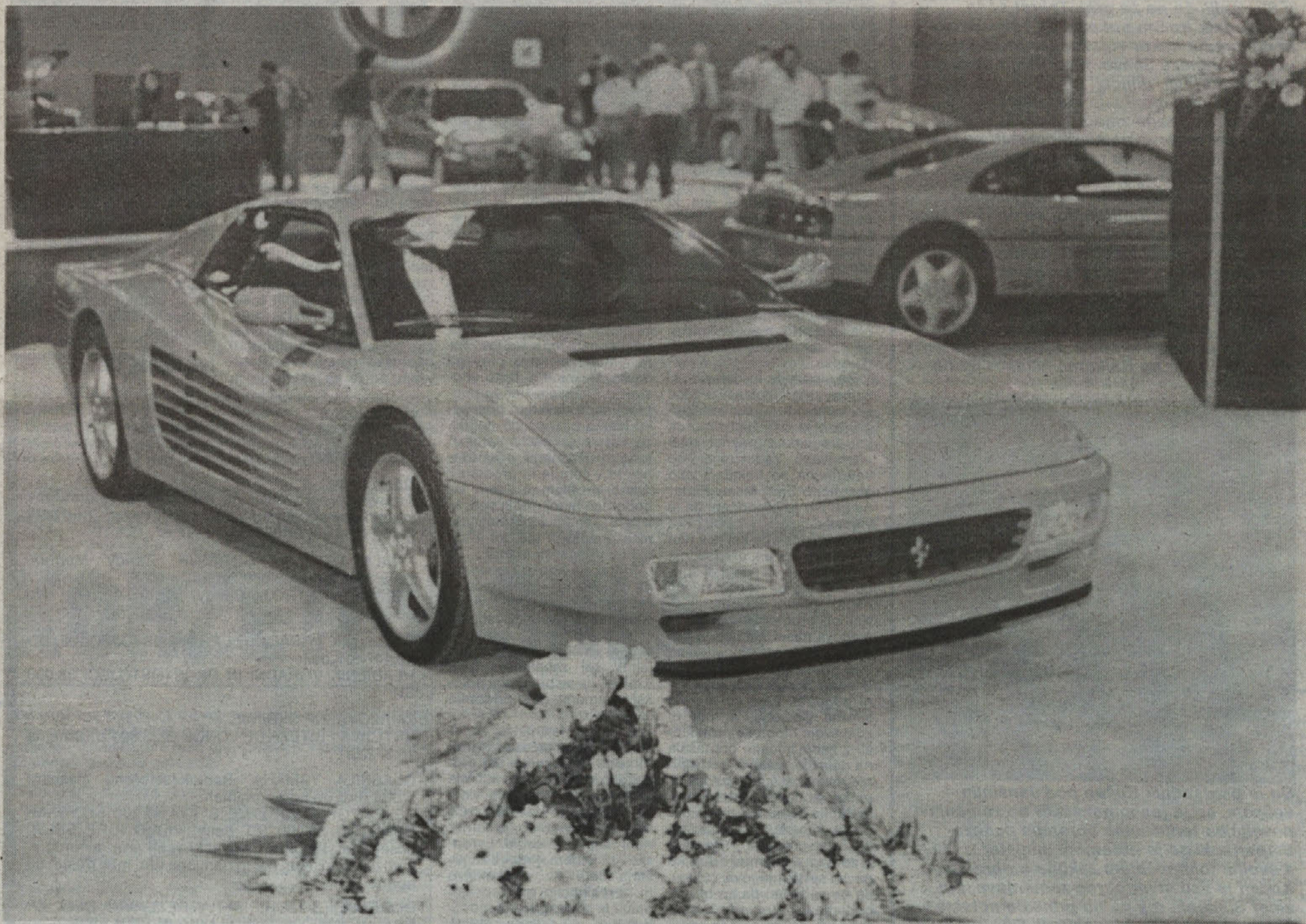

Foto: Lucas

**KDO PREKUPČUJE
S STANOVANJI**

**RUPNIK
NASKAKUJE RTV**

**CINKARNA JE
GREŠNI KOZEL**

**DELOVNI KONJ
NE PIŠE
DNEVNIKA**

**KNEZ NA KRALJICI
PLANIN**

**SLOVENSKA
BOLNIŠNICA V SIBIRIJI**

**CERKEV IN
RAZUZDANOST**

**BENKO: SLOVENC
IN
GRABEŽLJIVOST**

**KAKO OPRAVITI
S ŠEFOM**

... BEMTI VLADO, KI NI FERRARI

JE PREDSEDNIK KUČAN ŠE VRHOVNI POVELJNIK TERITORIALNE OBRAMBE REPUBLIKE SLOVENIJE?

JANŠA JE ZMAGAL

Po zadnjih dogodkih sodeč bi lahko bil odgovor na v nadnaslovu zastavljeno vprašanje negativen. Vsaj v tisti meri, v kolikšni polzi predsedniku Milanu Kučanu iz rok v ustavi zapisana »oblast«. Kako je prišlo do tega Sloveniji neugodnega pojava?

Začelo se je najbrže v času t. i. vojne v Sloveniji, če ne že prej. Takrat se je predsednik Kučan pokazal za bolj človeka in diplomata kakor vojaka, kar pa obrnjeno velja za Janeza Janšo. Med tistim pokanjem med teritorialci, policaji in zbeganimi vojaki JLA, si je obrambni minister ustvaril svojevrsten image zmagovalca, ki si ga je očitno kot rezervo namenil porabiti po osvoboditvi. In ravno to se je zgodilo. Vsi se še dobro spominjamo Janšinega nenavadnega ostajanja na ministrskem stolčku resorja za obrambo, še prejšnji spor z Zlobcem in poznejši s Kučanom. Iz obeh je izšel kot zmagovalec. Predsednik Kučan, med drugim tudi vrhovni poveljnik slovenske vojske – Teritorialne obrambe in praktično Janšin nadrejeni, je na koncu pokleknil pred slednjim. Takšna absurda situacija je mogoča samo v Sloveniji in mogoče še kje na Balkanu, nikakor pa ne v Evropi.

Da je predsednik Kučan pod Janšinim vplivom, se je jasno pokazalo ob zamenjavi poveljnika teritorialne obrambe Janeza Slaparja, ki ga je obrambni minister izsillil s svojim tolmačenjem zakona o obrambi. Kučan je vso stvar okrog zamenjave, ki sicer Sloveniji res ne bo prinesla nobene škode, pa vendar, blagoslovil. Ob nedavnem proslavljanju dneva slovenske vojske v Kočevju je bilo pričakovati, da bo glavni govornik in podeljevalec odlikovan vrhovni poveljnik teritorialne obrambe – predsednik Republike Slovenije. Pa se je ob mikrofoni razgovoril kdo drug kot Janez Janša – neformalni, vendar dejanski vrhovni poveljnik slovenske vojske. Ob takšni nelogični peripetiji se lahko vprašamo, na kakšen način je Janša nadkrillil predsednika države. Grosupeljčan, vaju zmagovati, ki lansira afere, kadar se mu zahoče, bo v slovenski politiki še dolgo ena prvih violin. Rabi še samo kakšno raketo, s katero bo sestrelil hrvaško letalo v slovenskem zračnem prostoru, pa bo v obnovljeni slavi ob prihodnjih predsedniških volitvah zanesljivo na listi kandidatov in – izvoljen.

Franc Furland

PRED IZVEDBO PRIVATIZACIJSKEGA ZAKONA

KDO SE GRE UMАЗANO IGRO

Slovinci bomo že v kratkem postali delničarji. Če bo državni svet te dni potrdil predlagane spremembe in dopolnitve privatizacijskega zakona, lahko že naslednji mesec pričakujemo prve konkretne korake lastninjenja po novem zakonu. Predvideno je, da bi državljani dobili lastniške certifikate na računih pri SDK, s katerimi bodo lahko kupovali delnice podjetij ali investicijskih skladov. Pravila se te dni še premelevajo.

Bistveno, kar velja glede tega omeniti, je predvidena sprememba zakona, po kateri certifikatov ne bi delili po delovni dobi, temveč po starosti državljanov. Do 17 let stari državljani naj bi dobili certifikat za 100 tisoč tolarjev. Od 18 do 22 let za 200 tisoč, starim od 23 do 27 let za 250 tisoč, državljanom v starosti med 28 in 37 leti za 300 tisoč, od 38 do 47 let let za 350 tisoč, starejšim od 48 let pa certifikat za 400 tisoč tolarjev. Ni še jasno, kaj bo z novimi državljani. Dilema je: naj zanje velja delovna doba, ki so jo dosegli v slovenskih podjetjih ali leta, ki so jih prebili v Sloveniji?

Parlamentarna komisija za privatizacijo je potrdila vladin predlog, naj bi popust pri notranjem odkupu podjetij znašal 50 odstotkov, kar naj bi posameznim podjetjem olajšalo pridobitev večinskega deleža ali vsaj kontrolnih 31 odstotkov.

Za sindikate in delavce, ki si niso mogli izplačevati plač po veljavnih kolektivnih pogodbah je tudi bistveno, da jim bo zakon priznal tako imenovane zadolžnice, do katerih pa so nekateri zelo skeptični. Emil Milan Pintar na primer je prepričan, da je vlada nanje pristala pod pritiski sindikatov (le kaj je v tem narobe?, op. p.), predsednik Drnovšek pa še posebej spričoč dejstva, da mu je začela naglo padati popularnost. Najbolj problematična pa je njegova misel, da gre za podjetja, ki v preteklosti niso bila sposobna pridobiti nič denarja za plače po kolektivni pogodbi. Zanj so to zelo sporna podjetja, ki naj bi zdaj svoje hipoteke preteklosti z zadolžnicami prenašala na delavce. Delavci bodo po njegovih besedah razočarani, ker bodo namesto denarja dobile delnice slabega podjetja, ki se lahko že naslednji dan sesuje. Povsem z zdravo ekonomsko logiko pa je sprta njegova trditev, da ne verjame, da so bila ta podjetja le v prehodnih težavah, ker bi, če bi bila sedaj boljše, zadolžnice izplačala. Kdor ve za kronično podka-

pitaliziranost naših podjetij, bo vedel, da ta Pintarjeva trditev sodi na Mars. Kaj je boljše: priznati delavcem njihov upravičen delež na lastnini ali se z dodatnimi izplačili dodatno finančno izčrpati? Odgovor danes pozna že vsak Slovenec, ki se je kdaj ukvarjal z ekonomijo. Je pa glede tega zelo pomenljiv njegov pristavek, da »dati delavcem podjetje, ni pozitivna rešitev«. Komu ga torej »dati«, da bi bila rešitev pozitivna?

Pintar je tudi zelo napadel po njegovem »zvito rešitev«, po kateri je treba količino denarja od zadolžnic, ki bi šla za prispevke in davke, spremeniti v delnice, za te pa zmanjšati vrednost družbenega premoženja in jih prenesti na sklad. Po njegovih besedah bi na pokojninski sklad tako prenašali le delnice slabih podjetij, kar se mu zdi neposrečena trditev. Torej »mutenje« brez pravega haska. Resnica je čisto enostavna: Država si pač za neobračunane davke in prispevke jemlje pravico do delnic, za katere je pač zmanjšal fond družbenega premoženja. In v čem je tu problem? Jasno, problem je v tem, da bodo pač manj dobili tisti, ki k družbenemu premoženju niso prispevali nič, ali je bil njihov prispevek manjši.

Pintar na koncu poudarja, da si je s to »neposrečeno rešitvijo« predsednik vlade iskal malo popularnosti, da si jo bodo kovali sindikalni šefi, ki so šli v umazano igro (sic!), saj zapeljujejo ljudi v misel, da se bo njihov položaj spremenil, če si pridobijo lastništvo.

Bitka za lastništvo zaposlenih je torej umazana igra? Ali je tu umazanega kaj drugega in kdo drug? Že Marx je v delničarstvu nasploh videl kolektivizacijo lastnine. Če se prav spomnimo, je Pintar nanj najprej prisegal. Evropska socialdemokracija zagovarja delavsko solastništvo in participacijo pri upravljanju. Le kaj zagovarja novodobni »socialdemokrat« Emil Milan Pintar? Strinjamo se z njim, da je v moderni

ekonomiji »imaš« samo ena stran zgodbe, druga je »znaš«. Če ne znaš, tisto, da imaš, nič ne pomeni. Vprašanje je samo eno: zakaj se torej vsi pullijo za družbeno lastnino, zakaj se divje privatizira itd. Odgovor je na dlan: v moderni ekonomiji najbolj uspevajo prav tisti, ki »imajo« in ki hkrati zraven tudi »znajo«. Kako krvavo res zna biti tu ugotovitev, se lahko Pintar pozanima pri vsakem podjetniku, ki »zna«, vendar mora za materializacijo svojega znanja plačevati oduške najemnine. Predvsem pa je za sindikate in družbo bistveno, da imajo pri lastniški »operaciji stoletja« vsaj na začetku vsi enakovredne možnosti. To pa jim konec koncev zagotavlja tudi ustava. Kaj se bo dogajalo potem, kako se bo koncentrirala lastnina, je pa že drugo vprašanje, ki tudi sodi v »moderno« ekonomijo. Ves »voc« je namreč v produktivni izrabi lastnine. In prav zaradi nje tudi gremo v to operacijo. Marnje o umazani igri in zapeljevanju ljudi so tu čisto odveč.

Ivo Kuljaj, DE

VEGRO

Dragi kupci!

Trgovina Vegro misli na vas. Iz bogate ponudbe znanih domačih in tujih proizvajalcev vam predstavljamo le nekaj artiklov:

PRALNI STROJI: GORENJE, Candy Merloni, Bosch... že od 43.000 SIT dalje
POMIVALNI STROJI: Candy, Bosch, Ocean... že 56.000 SIT

ŠTEDILNIK VGRADNI IN PROSTOSTOJEČI ŽE OD 42.442 SIT dalje
HLADILNIK VGRADNI IN PROSTOSTOJEČI 38.000 SIT

ZMRZOVALNE SKRINJE
VRTLJIVA FRITEZA DE LONGHI s 23.900 znižana na 15.372 SIT

GLASBILA YAMAHA, Radiokasetofoni, glasbeni stolpi tudi po komponentah.
TELEVIZORJI GORENJE S TTX 48.000 SIT, **SAMSUNG** OD 35.000 SIT dalje, **VIDEO IGRE SEGA**, kasete za videoigre, joysticki vseh vrst, avtoradnji, avtozvočniki, stenske in namizne ure, mali gostinski aparati

GORENJE, BOSCH, ISKRA REZERVNI DELI ZA PRALNE STROJE, ŠTEDILNIKE IN BOJLERJE
NOVO V PONUDBI: Vodovodni material in bojlerji Gorenje Tiki vseh vrst, montaža in dostava na dom **BREZPLAČNA DOSTAVA NA DOM, MONTAŽA IN ZAGOTOVLJEN SERVIS TER REZERVNI DELI.**

AVTOTEHNA ELGOS

AKCIJSKA PRODAJA:
TELEVIZOR BLAUPUNKT 2.100 1.644 DEM
2X SJKAT PRIKLJUČEK, priključek za video kamero 8 mm, 63 cm ekran, ravni ekran black line, 99 programov, TOPTXT S-VHS ON SCREEN DISPLAY, STEREO 2x55W
PRALNI STROJ BOSCH:
1.986 1.170 DEM

Nerjaveča kad, 800 obratov centrifuge, nastavljen termostat, ekonom. program, 1/2 pranje, sistem tuš, triletna garancija in na kad 20 let garancije. Možnost plačila na 12 mesecev.

KOLIČINE SO OMEJENE!

Pokličite in se sami prepričajte? Vegro, Stari trg 9, Slovenske Konjice, tel. 063/755-207

NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever

Uredniki: LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Zoran Vlajić (dopisništvo Koper)

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač – Tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. – Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročino glej naslovnico. Ziro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov.

KOVINOTEHNA PONUDILA ROKO RUSOM. NAŠI GRADBINCI V SIBIRIJI. KAKO MEGALOMANSKO VOJAŠKO INDUSTRIJO SPREMENITI ZA POTREBE NARODA?

SLOVENSKA BOLNIŠNICA V AZIJSKI RUSIJI

Aleš Ilc, generalni direktor celjske Kovinotehne, je 11. maja podpisal pogodbo za izgradnjo bolnišnice v mestu Pitjah v Tjumenski oblasti v Sibiriji. Predračunska vrednost projekta znaša 45 milijonov dolarjev, dela pa bodo izvajala slovenska gradbena podjetja. Gre za eno največjih investicijskih pogodb, kar jih je doslej sklenila Ruska federacija. Investitor projekta je podjetje Juganskneftegaz, ki se ukvarja predvsem s črpanjem nafte v tjumenski oblasti, katera obsega prostranstvo veliko kot vsa Evropa in kjer živi komaj tri milijone prebivalcev.

Načrti Kovinotehne na tem prostoru pa so še veliko večji. V nekaj letih naj bi njihovo poslovanje z deželami Skupnosti neodvisnih držav na leto dosegalo 200 milijonov dolarjev.

Ta pomembna pogodba Kovinotehne za slovensko gospodarstvo je sad dvojnopolletnega sodelovanja z ruskimi partnerji, s katerimi je Kovinotehna vzpostavila zelo korektno poslovno odnose. Vodstvo Kovinotehne poudarja, da je zanje usmeritev na ruski trg dolgoročno poslovna usmeritev, saj so se tja preusmerili že pred razpadom jugoslovanskega trga in pred razpadom Sovjetske zveze, za to so tudi primerno kadrovsko usposobljeni.

Bera nekajletnih naporov

Danes ima Kovinotehna v Ruski federaciji dve podjetji v mešani lasti in dve pred-

stavništvi v Moskvi in Novogordu. V Rusiji, Ukrajini in Kazahstanu se ukvarjajo s pridelavo in predelavo hrane. V povezavi z ameriškimi firmami, ki jih na tem območju zastopajo, zagotavljajo najsodobnejšo tehnologijo vse do velikih industrijskih postrojenj. Poleg tega uvajajo »socialni program« za naftno in plinsko industrijo v Sibiriji. V ta okvir sodi tudi podpis omenjene pogodbe. Kovinotehna je v Moskvi prevzela adaptacijo več objektov, ki jih opremlja s slovenskimi izdelki in v sodelovanju s slovensko industrijo. Sem sodijo tudi načrti o preusmeritvi ruske vojaške industrije v civilno.

Kot delničar namerava tudi vstopiti v nastajajoči ruski koncern Jukos, ki bo peta največja naftna korporacija na svetu. Skupaj z ruskim partnerjem bodo ustanovili tudi mešano podjetje za dobavo ruskega plina v Celju.

Mišo Lepetič, koordinator za vzhodna tržišča.

Bolnica v Pitjah

Bolnišnico, ki bo najsodobnejše opremljena, bodo pričeli graditi v juliju 1993, medicinsko opremo naj bi pričeli montirati v maju 1995.

Celoten objekt s površino 28.000 m² in z 270 posteljami bo po načrtih zgrajen oktobra 1996. Pred začetkom gradnje bolnišnice bodo zgradili še objekt za proizvodnjo železobetonskih elementov, ki jih bodo potrebovali za gradnjo bolnišnice,

ter kontejnersko naselje z 260 posteljami za delavce, ki bo pozneje uporabno tudi za turistične namene.

Izvajalca del Kovinotehna še ni določila, gotovo pa bo to slovenska gradbena operativa. Seveda pridejo v poštev le tista slovenska gradbena podjetja, ki že imajo izkušnje in so usposobljena za delo v izredno težkih pogojih gradnje v Sibiriji, v močvirjih in mrazu, kjer traja gradbena sezona le štiri mesece na leto:

Aleš Ilc, generalni direktor Kovinotehne:

»V državah Skupnosti neodvisnih držav se ponujajo velike možnosti slovenskemu gospodarstvu, ki pa se tega vse premalo zaveda. Rusi so dosti bolj kot zahodnjakom naklonjeni sorodnim slovanskim dušam iz Slovenije in tudi nekdanje Jugoslavije. Mnogi neradi poslujejo neposredno z zahodnjaki in kot posredniki bi lahko Slovenci tam precej zaslužili.

Po drugi strani pa tudi podjetniki iz razvitega zahoda niso preveč navdušeni nad delom v ledeno mrzli Sibiriji. Navajeni so zelo visokega standarda, ki ga tam pač ni mogoče zagotoviti. Tako, kljub temu, da je v Moskvi ogromno predstavništev zahodnih podjetij, izven centrov, posebej pa še v sibirskih močvirjih, le stežka najdete kakšnega«.

Mnogo slovenskih poslovnežev, ki sodelujejo z državami Skupnosti neodvisnih držav, se pritožuje, da je poslovno sodelovanje z njimi zelo otežkočeno, saj tam nič ne velja niti podpis pogodbe. Zato smo Kovinotehnega koordinatorja za vzhodna tržišča Miša Lepetiča, ki je dobro seznanjen z načinom poslovanja v Rusiji, zaprosili za komentar te trditve.

»Vsak trg ima neke svoje specifičnosti, tako tudi ruski. Potrebno je razumeti čas in način življenja ljudi na tem prostoru. Potrebe in želje so velike, medtem ko so možnosti precej omejene.

Mi sodelujemo predvsem z resnimi firmami, na popolnoma profesionalni osnovi. Ta podjetja imajo zelo izobražene ljudi, ki poznajo svet in trgujejo z vsem svetom. Morda je razlika, če se posluje z neko manjšo firmo, ki pač poizkuša na čim lažji način priti do dobička.

Država, ki ima toliko težav, kot je to nekdanja SSSR, kjer imajo ljudje povprečne dohodke 20 ameriških dolarjev mesečno, izven glavnih mest pač ne more nuditi nekega osebnega udobja, posebej ne takšnega, kot so ga navajeni zahodnjaki. Pogoji življenja so težki – velike težave so z oskrbo. Nič bolje ni niti s transportnimi sredstvi, tako da je vse odvisno od tega, kako je firma organizirana in kako zna s svojimi izkušnjami poskrbeti za svoje ljudi.

Gotovo pa za nekoga, ki gre prvič tja sam, določene stvari predstavljajo nepremostljive težave, ker ne pozna razmer in tudi nima zadostnega supporta prihodnjih poslovnih partnerjev.«

Janez Vodnar

PREVARA STOLETJA ALI REŠILNA BILKA ZA OBUBOŽANA PODJETJA

KORŽETOV SKLAD

Pod okriljem Sklada za razvoj, tako imenovanega Koržetovega sklada, je kar 140, bolj ali manj založenih slovenskih podjetij – za nekatera med njimi sklad predstavlja rešitev, za mnoga pa žal le grobarja.

Republiški sklad za razvoj je nastal leta 1991, njegov direktor pa je od vsega začetka Uroš Korže. V prvem letu svojega obstoja se je sklad pričel ukvarjati s svetovno dejavnostjo. Skupaj z Agencijo za privatizacijo je organiziral številne seminarje na temo privatizacije, njegovi svetovalci pa so za podjetja pripravljali privatizacijske programe. Iz te dejavnosti je ustvarjal tudi precej dohodka. V tem času mu je tudi uspelo sestaviti profesionalno svetovalno ekipo.

Od vsega začetka je tej paradržavni instituciji država zaupala še eno pomembno nalogo – sklad je nastopal do tujih kupcev kot prodajalec domačih podjetij – tako je najprej v imenu države prodal Tobačno tovarno Ljubljana in papirnico v Vevčah.

V jeseni leta 1992 pa se je vsa njegova dejavnost usmerila v naloge, ki jih je dobil z državnim projektom za prestrukturiranje in sanacijo slovenskih podjetij. Projekt se je pričel izvajati z javnim

razpisom Sklada za pomoč ogroženim podjetjem, ki pa so vendarle predvidevala možnost preživetja vsaj nekaterih svojih delov, tako imenovanih zdravih jeter. Cilj projekta in ekonomskega programa je bil pomagati podjetjem, da bi čim lažje prebrodila težave, v katerih so se znašla predvsem zaradi izgube trgov, hkrati pa tudi med slabimi podjetji izbrati tista, ki bi bila sposobna obstati. Na njegov razpis se je prijaviilo okoli dvesto podjetij, vendar pa so pogodbe podpisali le z 98. Ostala podjetja, ki so kmalu spoznala, da jih v naročju Koržetovega sklada čakajo ostri rezi, so uvidela, da bo zanje verjetno manj boleče, če bodo poizkušala najti rešitev z lastnimi močmi.

Sklad ima od vsega začetka veliko pomanjkljivost, ki njegovo poslanstvo marsikdaj povsem razvrednoti – nima denarja, ki bi bil nujen za sanacijo podjetij, ki jim ni preostalo drugega, kot da so se zatekla v njegovo okrilje. Zato so tudi nje-

gove možnosti zelo omejene, česar pa delavcem v podjetjih, ki so s podpisom pogodbe marsikdaj prenesla tudi večinski del svojega premoženja nanj, pogosto ni lahko dopovedati. Mnoga podjetja so to, po starem socialističnem načelu, razumela kot avtomatično reševanje likvidnostnih in izgubarskih težav z državnim denarjem, ki pa ga sedaj seveda ni od nikoder. Stanje še zaostreje velik dolg vlade in njenih ministrstev, ki skladu celo dolgočujejo več milijard tolarjev.

Zato se srečujemo s pogostimi stankami v teh podjetjih, kjer marsikdaj na čelu delavcev stankajo tudi direktorji in skupno z delavci sklad obtožujejo za njihove težave. Dostikrat povsem upravičeno, marsikdaj pa bi morali krivdo za težak položaj, v katerem se nahajajo, pripisati kar samim sebi. Januarsko sprejete zakonov, ki za skladova podjetja odlagajo plačila neplačanih davkov ter tudi terjatev elektroindustriji in železnici, pomeni le majhno olajšanje njihovih težav, saj jih najbolj bremenijo terjatve njihovih upnikov, ki so predvsem velika podjetja, zlasti pa banke, zato lahko brez njihovega sodelovanja

celoten projekt kaj hitro propade.

Sprevržena vloga

V številnih podjetjih so pod nadzorom sklada zamenjali vodstva z novimi upravnimi odbori, pogosta pa so bila tudi gostovanja domačih in tujih strokovnjakov, ki so iskali možne rešitve – vendar pa so te bile in so še, največkrat predvsem tiste najbolj primitivne – odpuščanje delavcev, ki gre v deset tisoče. Ravno na račun odpuščanja letijo najhujši očitki na delo sklada. Pomembna njihova dejavnost je tudi iskanje stikov z upniki in njihovo prepričevanje za skupno iskanje možnosti za nadaljevanje proizvodnje.

Sklad se je tudi lotil izvedbe privatizacije v svojih podjetjih. Delo sklada naj bi bilo po interpretaciji njegovega vodstva kljub majhnim sredstvom, s katerimi razpolaga, precej uspešno. Gotovo pa ga precej drugače ocenjujejo delavci v »skladovih« podjetjih, ki dostikrat tudi po več mesece sploh niso dobili plač.

Dejstvo je, da so vodstva v podjetjih prostovoljno od-

dajanje podjetij Skladu dostikrat preoptimistično prikazovala svojim delavcem, zato je bilo tudi razočaranje toliko večje.

Navkljub vsem omenjenim težavam pa so mnoge kritike na račun Sklada za razvoj povsem upravičene, saj je bil ta zamišljen kot organizacija, ki naj bi podjetja in delovna mesta reševala skupno z upniki in delavci ob podpori države, danes pa marsikdaj kaže, da je vse kar v skladu znajo, zgolj odpuščanje delavcev in drastično zmanjševanje njihovih pravic. Zato ne presenečajo ocene sindikalnih voditeljev v mnogih »skladovih« podjetjih, da skladu ne gre za reševanje podjetij, pač pa, da jih želi čimbolj razvrednotiti in nato nekemu prodati po nizki ceni.

Mnoga podjetja so šla v sklad zato, da bi dobila nov menedžment, nove trge, novo tehnologijo, pokazalo pa se je, da iz vsega tega ni bilo nič.

Omeniti pa velja še nekaj – večina ljudi, ki delajo v skladu, nima izkušenj iz proizvodnje, ti leteči strokovnjaki so sicer dobri teoretiki,

tovarne pa po večini spoznavajo od znotraj le med obiski. Tudi sodelovanje z menedžerji v podjetjih ne poteka tako, kot bi si ti želeli. Kljub temu, da skladovi strokovnjaki dostikrat ne zmorejo analize ključnih poslovnih funkcij podjetja, ki je njegova last, ima sklad ogromno moč odločanja in en sam človek odloča o sanaciji ali stečaju podjetja.

Zato ni čudno, da se je sanacija dostikrat sprevrgla v stečajne postopke in metanje delavcev na cesto ter v popolno zaščito kapitala tudi in predvsem na račun zmanjševanja pravic zaposlenih delavcev.

O socialnem vidiku skladovega delovanja tako ali tako ni vredno izgubljati besed, kajti iz vsega naštetega je jasno, da sklad zastopa le logiko tako imenovanega liberalnega kapitalizma, vendar pa za ilustracijo zgolj tale podatek: Sklad nasprotuje celo temu, da bi podjetje, ki je v težavah, plačalo zaposlenim kolektivno zdravstveno zavarovanje.

Janez Vodnar

OB VSEH HVALJENIH IN NAPOVEDANIH VLEČNIH KONJEV CELJSKEGA GOSPODARSTVA PSOVANA CINKARNA PA SAMO EKOLOGIJI ODMERJA VEČ, KOT ZNAŠAJO VSE OSTALE VEDNO DEŽURNI KRIVEC ZA SKORAJDA VSE NARAVNE TEGOBE CELJANOV

OD EKSCESOV DO EVROPSKE

Cinkarna Celje je ime podjetja, ki ga vsi Celjani in tudi širše dobro poznamo, kajti največkrat se nanj spomnimo v povezavi z onesnaževanjem okolja, za kar je Cinkarna dolga leta veljala za glavnega, če ne že kar za edinega krivca v Celju. Ob tem se je molčalo, da je Cinkarna Celje tudi eno redkih podjetij v celjskem industrijskem bazenu, ki največ denarja vlagata v ekološke projekte, s katerimi se je otresla krivde.

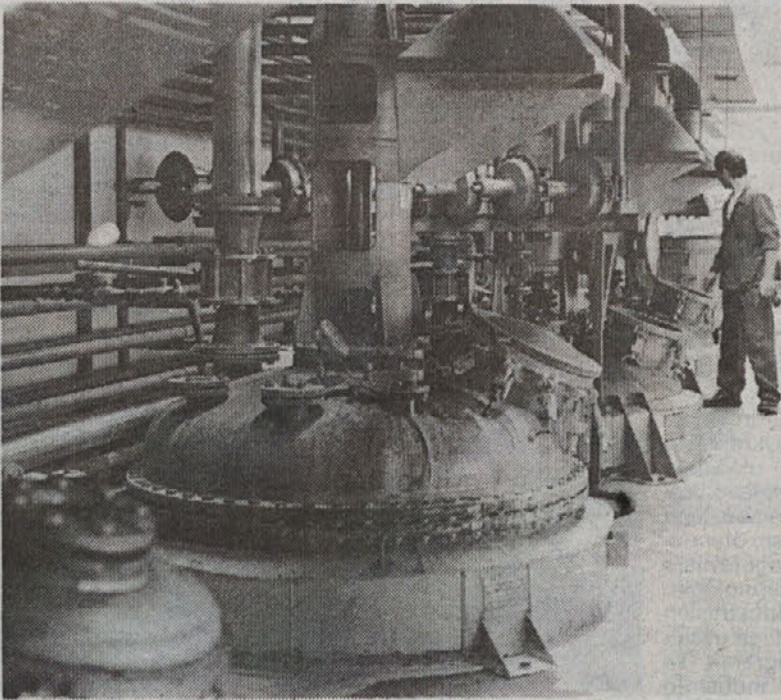
O sedanjem stanju v podjetju, njihovih načrtih za prihodnje in seveda o ekološki in ekoloških projektih, ki jih izvajajo in načrtujejo, smo se pogovarjali z namestnikom generalnega direktorja dipl. ing. Vilijem Raznožnikom, s pomočnikom generalnega direktorja dipl. ing. Danijem Podpečanom, z voditeljico službe za varstvo okolja dipl. ing. Breda Kosi in z direktorjem investicijske službe ing. Milanom Krivcem.

«Cinkarna je dobila neizbrisen pečat v povojnem času obstoja generalnih direktorij, ko je prenehala njena organska rast, in se je zaradi strateških državnih ciljev poudarjala zgolj ena dejavnost. Tipičen primer za to je bila ekstrakcija cinka, ki ji niso sledile ostale nujne spremljevalne tehnologije, s katerimi bi lahko velike količine

šljenega in zagnanega dela v podjetju,« razlaga namestnik generalnega direktorja dipl. ing. Vili Raznožnik.

«V tem obdobju je Cinkarna doživela bistveno transformacijo. Do leta 1970 je bilo težišče dela na metalurgiji cinka. Takrat smo se lotili izvedbe nekaterih novih programov, tako da smo krizo v začetku sedemdesetih let s težavo komaj prebrodili, ker smo bili ekonomsko na tleh. Ponoven vzpon smo doživeli konec sedemdesetih let, ko smo leta 79 prvič po daljšem času znova zaključili poslovno leto pozitivno – od takrat pa do danes smo dokaj uspešni v preživetju.

V tem obdobju smo gradili našo infrastrukturo, poleg tega, da smo modernizirali vse naše dejavnosti in jih tekom let preselili na levi breg Hudinje. Danes v starem delu Cinkarne poteka le še nezna-

Ena od zaslug našega generalnega direktorja je v tem, da je zelo dosledno čuval enotnost tega sistema in bdel nad spoštovanjem principov poslovne poštenosti. O lastninskem preoblikovanju se bomo lažje pogovarjali, ko bo naš interni program lastninske preobrazbe publiciran.«

Država je bila vedno slab gospodar

V Cinkarni je bilo zaposlenih veliko ljudi iz nekdanje Jugoslavije.

«Po ukinitvi ekstrakcije cinka smo prenehali zaposlovati ljudi z juga. Program ekstrakcije cinka je bil v tehnološkem smislu pozni srednji vek. Do zagona proizvodnje titanovega dioksida nismo več zaposlovali, takrat pa se je slika skorajda ponovila, le da področje migracije ni bilo več 800 kilometrov pač pa le 100 kilometrov.

Vrata za zaposlovanje smo tesno pripravili že pred dvema letoma. Zaposlovali smo le še visoko izobražene kadre. Pri zmanjševanju zaposlenosti, ki je potekalo z naravno fluktuacijo, smo pazili, da se nismo dajali nikomur v zobe. Nekeč je bil v operativni vsak tretji delavec Neslovenec, danes pa je v Cinkarni 83 odstotkov Slovencev. Politika zaposlovanja v šestdesetih letih je bila bizarna.«

Cinkarna je v celjskem industrijskem bazenu edini velik sistem, ki je obstal brez težkih pretresov.

«Čakati na državo se ni nikoli izplačalo in tega tudi nismo nikoli počeli, da bi čakali na nekoga od zunaj. Trdim, da smo v Cinkarni od šestdesetih naprej dajali stroki prednost pred politiko in vsemi drugimi vplivi na politiko poslovanja.

Cinkarna proizvaja zelo pisano paleto proizvodov. Ta mešanica bazne in predelovalne industrije je bila v preteklosti odločilna za preživetje. Nikoli nismo načrtno dajali prednosti enemu ali drugemu proizvodu, vedno smo gledali le na ekonomsko upravičenost proizvodnje. Zato so nas tudi nekateri politiki včasih gledali postrani. Nastala je fama – bazna

industrija je enako uničeno okolje, bolni ljudje, izgube, obup, kar pa ni vedno res. Poudarjam, da je Cinkarna eno redkih podjetij, ki se je moralo podrediti diktatu politike in dati v najširšo preveritev svoj razvojni koncept. To je zunaj nepojmljivo. To smo naredili leta 1986 in to se nam je ponovilo lansko leto, ko smo s sklepom skupščine dobili nalogo, da ji predložimo naš razvojni načrt.

Že v ustih ti vse obrnejo

Naša slabost je komuniciranje z javnostjo. Mi se nikoli nismo izogibali racionalnemu dialogu, vendar pa je ravno takšen dialog najtežje vzpostaviti. V Celju smo pričali, da lahko kdorkoli reče karkoli, mi pa na to nimamo možnosti niti odgovoriti. To ni način racionalnega komuniciranja.

V komuniciranju z javnostjo enostavno nismo našli smotra, ker so nam besede že v ustih obračali. Želimo si samo to, da nas obravnavajo tako, kot si zaslužimo – merila naj bodo civilizirana in naj rias obravnavajo brez predsodkov. Z malo truda se da dokazati, da je poznavanje materije gotovih kritikastrov zelo plitvo, kljub temu pa naletijo v javnosti na neverjeten posluš. To po eni strani odgovarja tudi oblasti – mi smo primerna kost za glodanje, kar odvrča pozornost od resničnih problemov.

V zadnjem času se gledanje na nas morda malo spreminja, kajti sedaj že deluje tudi socialna poanta, saj socialna diferenciacija danes poteka po liniji zaposleni – brezposelni. Žal se po mojem mnenju večina politikov premalo zaveda, na kakšnem sodu smodnika sedi ob potencialnih 200.000 brezposelnih.«

«Naše načrte smo široko razgrnili v informaciji 'Cinkarnina pot v Evropo', v nadaljevanju pogovora opozarja pomočnik generalnega direktorja Dani Podpečan. «Ravno pomanjkanje raci-

je lahko nov koncept razvoja Cinkarne in tudi Celja.

Za Cinkarno so se vsi skrivali

Leta 1986 smo sprejeli dolgoročni razvojni program, ki je bil široko obravnavan, sedaj smo ga ponovno pregledali in dopolnili. V njem upoštevamo vse evropske ekološke standarde. Pred leti smo si zadali nalogo, da bomo emisijo SO₂ do leta 90 zmanjšali na 210 kilogramov na uro. To nam je uspelo, sedaj pa je naš naslednji cilj doseči nadaljnje zmanjšanje emisije SO₂ na 145 kilogramov na uro, kar bi Celje iz četrtega območja po onesnaženosti zraka dvignilo na drugo mesto. Sedaj pripravljamo investicijo za odzveljevanje titanovega dioksida, v vrednosti 7 milijonov mark.

V našem programu razvoja smo ponudili odgovore na vse aktualne teme s poudarkom na ostankih proizvodnje. Za zeleni pristop v Cinkarni namenimo letno v povprečju vsaj 2 milijona mark in vodimo tudi posebno ekološko knjigovodstvo, kjer je možno te podatke sproti spremljati in jih prikazovati v zaključnih računih.

onalnega dialoga je krivo, da ljudje ne razumejo naših odrekaj za sanacijo onesnaževanja.

Novinarskim špekulantom ne gre v glavo, da je lahko nekoč glavni onesnaževalec s sanacijo prišel tako daleč,

Vili Raznožnik

plinov naredili neškodljive. Tik pred zagonom prve naprave za proizvodnjo žveplene kisline je Cinkarna pošiljala v zrak 1250 kilogramov SO₂ na uro... Razmere pa so bile takšne, da je vsak protest ogorčenih krajanov veljal za sabotažo.

Iz teh časov izvirata bes in jeza nad Cinkarno, ki sta v ljudeh tako globoko zakoreninjena, da z vsemi kasnejšimi ukrepi tega do danes nismo uspeli omiliti. Moram priznati, da bi bilo najbrž na tem področju manj narejenega brez hudega pritiska javnosti – in narejenega je bilo veliko, saj smo na področju ekologije naredili ogromno, vendar okolje, v katerem živimo in delamo, tega preprosto ne priznava kot prispevka k izboljšanju splošnega stanja. Marsikomu je to samo po sebi umevno in na to ne gleda kot na rezultat premi-

ten del naše proizvodnje. V naslednjih dveh letih bi s srednje veliko investicijo lahko tudi to preselili.«

Trda roka direktorja Prelca

«Leta 85 nas je bilo v podjetju 2500, danes pa nas je 1700. To pomeni, da smo se pravi čas zavedli, da pomeni racionalizacija tudi drastično zmanjšanje efektive v podjetju. Do danes še nikogar nismo postavili na cesto iz ekonomskih razlogov. Bilo bi zelo lepo, če ljudje pri ocenjevanju Cinkarne ne bi pozabljali na to dejstvo, kar se vse prerado zgodi.«

Obeta se vam podzavljanje?

«Vse kaže tako. Usoda velikih sistemov je običajno taka – podzavljanje, nakar se izkaže, da je država slab gospodar, zato nastopi privatizacija. Ta proces je v resnih zahodnih ekonomijah trajal 50 let.

Dani Podpečan

da je danes lahko za zgled ostalim. Velika večina ostalih podjetij v Sloveniji in v Celju na tem področju zaostaja za nami. Seveda tudi mi še nismo dosegli vsega oziroma želenega cilja – da bi bila naša proizvodnja popolnoma sprejemljiva za okolje. Vendar pa bi se morali zavedati, da stabilna Cinkarna pomeni ekonomsko močno Celje, saj je likvidna, razvojno živa in ekološko usmerjena.

Pri nas ne obstaja dilema tone ali znanje, odgovor je oboje. Le poslovanje v okviru ekoloških normativov in standardov evropskih držav

V Celju vedno bolj tonemo v provincialnost. To je lepo vidno tudi iz rezultatov utemeljenih in neutemeljenih okoljevarstvenih razprav, saj za noben pomemben okoljevarstveni program ni nikakršne državne finančne podpore. Cinkarni pa očitajo, da si je leta dolgo rezala večji kos pogače na račun Celjanov, kar je seveda enostranski celjski pogled.

Razpravo o ekološkem vidiku delovanja Cinkarne je dopolnila voditeljica službe za varstvo okolja dipl. ing. Breda Kosi:

Strokovni krogi so Cinkarno vedno pozitivno ocenjevali, saj so poznali naše na-

DANES OSTAJAJO SAMO TEŽAVE IN NA TISOČE BREZPOSELNIH – DESETLETJA NOVE INVESTICIJA V CELJU IN REGIJI – ZAKAJ JE BILA CINKARNA IN ZDAJ NI VEČ,

USKLAJENOSTI Z OKOLJEM

pore in tudi rezultate sanacije. Sanacijski program je za področje voda bil v Cinkarni sprejet že 1976 leta, za zrak 1978 leta, še pred prvim Družbenim dogovorom o varstvu okolja v Celju. Tudi ta način obravnave ekologije

je bil takrat v Sloveniji nekaj posebnega.

Škoda, da se ekologija izkorišča v vse mogoče namene. Mi, ki se z ekologijo ukvarjamo strokovno, moramo biti v diskusijah oboroženi z rezultati meritev, ne sme-

mo govoriti na pamet, na žalost pa nas tisti, ki operirajo z neresničnimi podatki, preglasijo.

Pri delu si pomagamo z evropsko zakonodajo, ne čakamo na sprejem krovnega Zakona o varstvu okolja in bodočih podzakonskih predpisov.

Rezultati naše sanacije so bili prikazani tudi na letošnjem EKO sejmu, ko je ZZV Celje na diagramih pokazalo zmanjšanje emisije SO₂ iz Cinkarne v primerjavi z emisijo iz drobnih kurišč. Na zamenjavi premoga s plinom v drobnih kuriščih je Celje naredilo dosti premalo.

Čistejši zrak seveda ni edino, za kar si prizadevamo, mnogo smo naredili tudi na področju voda. Tako je cinkarna zmanjšala letno porabo industrijskih voda s petih milijonov m³ na 3 milijone.

Rada bi omenila, da je Cinkarna plačevala »vodni prispevek« v zadnjih 10 letih od 300.000 do 700.000 DEM letno v republiški sklad za vodno gospodarstvo, iz tega sklada pa v okviru programa Sava dobila kredit za izgradnjo treh čistilnih naprav v višini 200.000 DEM.

Tudi sicer večino ekološke sanacije pokrivamo z lastnimi sredstvi. Teh številnih javnost ne pozna, so pa ogromne,« meni Breda Kosi.

Dokumenti ne lažejo

»Od leta 80 pa do danes smo realizirali 57 investicij – z njimi smo posodobili proizvodnjo, odpirali nove proizvodne programe, veliko je bilo naložb v infrastrukturo... Cinkarna se je razvijala po zazidalnem načrtu iz leta 1963. Zazidalni načrt novega dela Cinkarne, ki je pripravljen, je že od leta 90 na celjski skupščini, a še ni sprejet. Vzrok za to je v tem, da je bila Cinkarna vedno strožje tretirana pri pridobivanju lokacijskih dovoljenj. Vendar pa je potrebno poudariti, da smo za vse posege v prostor vedno dobili vsa potrebna soglasja, kljub temu, da je bilo včasih precej zapletov pri tem,« dodaja ing. Milan Krivec, direktor investicijskih služb.

Tisti dan so se na delavskem svetu pogovarjali o dveh novih investicijah, ena je že bila omenjena in sicer nadaljnje čiščenje pli-

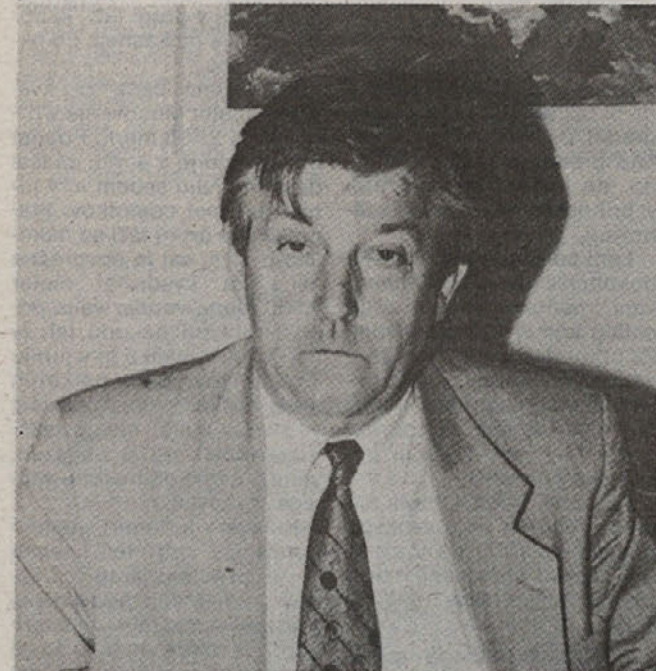

Breda Kosi

nov oziroma zmanjšanje izpusta SO₂ in pa o investiciji v ločitev tehnološke, meteorne in fekalne kanalizacije, v obstoječi enojni kanal se stekajo zdaj tudi vse fekalije dveh večjih naselij. Ločitev je

pogoj za ureditev kanalizacijskega sistema Cinkarne, investicija pa je vredna 52,2 milijonov tolarjev.»

Janez Sever
Silke: Lucas

Milan Krivec

EKOLOGIJA: SO CELJANI SPET KUPILI MAČKA V ŽAKLJU – MILIJON MARK ZA ROPOT IN SMRAD?

STRAH JE VOTEL

Kot vse druge bolnišnice na svetu je tudi celjska takšne vrste »tovarna«, ki poleg zdravja »prideluje« stranske produkte, ki so nekoliko manj zdravi, da ne rečemo strupeni, in se, takšnih, vsakdo boji. Po tistem, ko so v Celje pripeljali iz Štor izgnano mobilno razkuževalno napravo in jo postavili v bolnišnici, so se našli prebivalci Knežjega mesta, ki so začeli negodovati in zbirati podpise proti »nesrečnemu« razkuževalniku. Imajo prav?

Okuženo je potrebno razkužiti

Če bi vprašali direktorja celjske komunale in ustanovitelja firme Eko plus – formalnega lastnika razkuževalnika Jožeta Gabrščka, bi bil odgovor seveda negativen. »Pri nas na komunali so se pojavili delovni viški, ki sem jih želel zaposliti na novih programih. Za zdaj je v firmi Eko plus redno zaposlen le strojnik, ko pa se bo program z razkuževalnikom razširil na vso državo, bo našlo zaposlitev še več ljudi. Sem na meji pripravljenosti vključevati se v stvari, ki niso moje,« je povedal Jože Gabršček.

Vprašanje, razkuževalnik da ali ne, ima dolgo zgodovino. Vsak normalen človek lahko ve, da se kužni odpadki – uporabljene gaze, povojji, injekcijske brizge in njih brizgalke ter podobne stvari, ki lahko vsebujejo nevarne viruse, ne smejo puščati vnevar na komunalnih odlagališčih. Vodstvo celjske bolnišnice se je tega zavedalo že pred davnimi leti, ko so različne gaze sežigali, igle pa prekuhali. Slednje se je končalo z odkritjem virusa hepatitisa in seveda pozneje

HIV. Na komunalnem odlagališču pa uporabljene igle nimajo prostora tudi iz praktičnega razloga, saj bi jih narkomani ali kriminalci izkopavali in preprodajali na črnem trgu.

Je pa celjski bolnišnični krematorij dosegal le izgorevalno temperaturo 600 stopinj Celzija, tako da je v zrak odhajalo veliko kloro. Ko so jo poskusili povečati na 800 do 900 stopinj in ko je začel pokati dimnik, pa požarna služba ni dala soglasja za kurjenje. Lanskega marca so tako ukinili sežiganje kužnih odpadkov, katerega največ dima so »požrli« v bolnišnici.

Razkuži se lahko z ognjem...

Intenzivno so začeli iskati novo rešitev. Prejšnje bolnišnično vodstvo je imelo v načrtu dvostopenjsko sežigalnico, iz katere bi izhajala samo ogljikov dioksid in vodna para. Bi pa ostale izredno toksične težke kovine, za katere po zakonu zopet ni odlagališča. Ko so v bolnišnici pri iskanju rešitve ugotovili, da je glavna napaka določenih odpadkov resnično to, da so kužni, so predvideli sterilizator kar v kleti. Po zadnji poplavi, ko so uvideli, kaj se

lahko dogodi, je bila proti takšni rešitvi tudi sanitarna inšpekcija.

Ko se je izkazalo, da obstaja v svetu mobilna razkuževalna naprava, katere zagovornica je bila takratna republiška sanitarna inšpekcija Metka Macarol – Hiti, je prišlo do odločitve, da se jo kupi na nivoju države. Vmes je celjska bolnišnica poskusila z idejo, da bi kužne odpadke v železnih sodih skurila v štorski železarni, kar bi bilo glede na velikansko sežigalno temperaturo okolju povsem neškodljivo. Pa je doživel popolno nerazumeva-

nje. Lanskega septembra je prišlo do prvega poskusnega obratovanja dezinfekcijskega stroja, ki je »uredil« deset ton kužnih odpadkov.

...in vodna para

Postopek razkuževanja v stroju je sila enostaven in zapleten hkrati, kakor se vzame. Stroj sam dvigne zaprti kontejner s 1100 kilogramov odpadkov in ga odpre šele v notranjosti, kjer se vsebina najprej zmelje, nakar potuje v cev, v kateri se »obdela« s paro. Vročina uniči možne viruse, tako da lahko zmleto

maso po izstopu iz razkuževalnika mirno odpeljejo na komunalno odlagališče.

»Pri tokratnem obratovanju stroja je res malce smrdelo. Iz zelo preprostega razloga, ker smo morali odpadke najprej stresti iz za Štore pripravljenih železnih zavarjenih kant v razkuževalnikove kontejnerje, katere bomo v prihodnje napolnjevali sproti. Ko bo polnih vseh dvanajst, bomo pripeljali mobilni stroj. Trenutno smo ga morali postaviti ob kurilnici, ker potrebuje zelo močan tok. Bo pa v prihodnje postavljen na tisti strani objekta, ki ne meji na stanovanjsko hišo, saj bo odpravljena možnost, da bi težak šleper, s katerim so tokrat pripeljali sterilizator, vdrl asfaltno podlago, pod katero se nahaja plinsko in toplovodno vozlišče. Če bi se to zgodilo, lahko bolnico takoj zapremo,« pripoveduje direktor celjske bolnišnice dr. Aleš Demšar.

Razkuževalnik je predviden kot mobilna zadeva s svojim avtomobilom, ki je že naročen. Tako bo odpadla nejevolja prebivalcev hiše, ki stoji v sami bolnišnici. Manj je bo najbrž tudi med tistimi, ki sedaj predvsem zaradi neznanja vidijo v razkuževalniku pravega hudiča, se podpisujejo na peticijo in se želijo na vsako ceno znebiti zahodnjaške novosti. Nekateri, ki ne obvladajo tujih jezikov, oziroma premalo, so napisali na napravi razumeli tako, kot da lahko le ta eksplozija. To se lahko zgodi le dozam pod pritiskom, če bi slučajno prišlo v napravo. Sicer pa zaradi tega ni nobene nevarnosti, saj doze praviloma niso kužne. Da bilih metali v razkuževalnik, v bolnišnici niti ne pomišljajo, saj jih zbirajo posebej in vozijo na predelavo v tujino. V napravi ne bo niti radioaktivnih izotopov, ki čakajo v posebnem bolnišničnem skladišču, da mine nji-

Nekaterim smrdi in ropota

Mnogi pa se še vedno ne dajo dopovedati, še vedno vonjajo nekaj, kar ne smrdi bolj kot gnilo jajce in slišijo brnenje nečesa, kar ne brni bolj kot agregat toplarne. In to na kilometre daleč. Zanimivo je, da so med njimi tudi zdravniki celjske bolnišnice, vsaj po podpisih peticije so-deč. Kaj bo s slednjo, ne vedo niti na občini. Bodo pa se seveda z njo pozabavali, ko jo dobijo, je mogoče razbrati iz pogovora s sekretarjem za prostor Damjanom Vrečkom, ki svetuje, da en izvod podpisanih listov pošljejo tudi na republiško sanitarno inšpekcijo, ki je pristojna za to zadevo.

Sicer pa je v tem primeru prišla do izraza vsa slovenska zaplankanost. Upiranje zahodnjaški že rutinirani okolju popolnoma prijazni novotarji, ki bo mnoge bolnišnice rešila kritičnih bremen, katere mnoge zdravstvene ustanove še vedno vozijo enostavno na komunalna odlagališča, bo pač zapisano kot neumnost več v anale mnogih.

Po drugi strani bi ob analizi stotih navadnih kant za smeti našli vsaj v devetdesetih kužne reči. Kam pa mečete od driske pokakane dojenčkove pleničke za enkratno uporabo?

Anci Solan

Dr. Aleš Demšar, direktor celjske bolnišnice

POGOVOR Z BORUTOM JERŠETOM, DIREKTORJEM LJUBLJANSKEGA SEJMA

SLOVENIJA — MESTO STIKOV

Koga bi bilo bolj smiselno pobarati o tem, kje je v tem trenutku slovenska sejemska dejavnost, če ne že skoraj dvajsetletje v tem poslu delujočega Boruta Jeršeta? Ko je bil danes trinštiridesetletni prvi mož Ljubljanskega sejma, delniške družbe, z osemindvajsetimi leti komercialni direktor v takratnem Gospodarskem razstavišču, gostje iz Beograda tega nikakor niso mogli razumeti. Mi lahko, posebej, če mu znamo prislusiti. Kje smo danes s sejmi v Sloveniji, je bilo prvo vprašanje.

Sežemo lahko do Milana

»Kar tiče slovenske sejemske dejavnosti, ki jo v okviru evropske spremljam najmanj dve desetletji, si upam trditi, da je dlje, kot je kdajkoli bila. Pri tem nam je najbrž šla veliko na roko tudi nesreča so-

V dveh letih pa na žalost nisimo prišli niti do agencije za promocijo Slovenije, kar je katastrofa. Medtem ko si bogata Avstrija niti ne predstavlja, da bi bila brez nje.«

Se pravi, da država kot takšna za sejmi še sploh ne stoji?

transferov med vzhodom in zahodom, kjer je sodelovalo štirideset držav, nas ni bilo, ker po devetdesetih dneh natezanj, ko smo našli že deset zainteresiranih firm, in ko bi se bilo potrebno le še povezati v skupen nastop pod slovensko kapo, v zbornici za to ni bilo denarja. Ni tolikšen problem v denarju, kakor v tem, da bi Ljubljanski sejem kot firma lahko v tujini dokazal, da stoji za njim država.«

Avia za dolar

Pred kratkim so štirje vinarji samostojno »odšli« v Veliko Britanijo, mlekarji in siraarji na Japonsko...

»Vinarji so se direktno obrnili na nekega predstavnika naše vlade, ki se je okrog tega veliko angažiral. So pa sami pokazali na angleškem trgu izredno zdrav koncept. Odšli so s kvalitetnimi vini renomeja, kakršnega bi mi radi imeli v tujini. V Londonu se bodo kljub temu izgubili, saj so tam ustaljeni posli s slovenskimi vini spodnjega cenovnega razreda. Slovenski vinski image namreč v tujini še vedno delamo preko vin tipa Avia, katero v Ameriki prodajajo po dolar, devetdeset centov, pri čemer stane dolar transport ene steklenice. Slovenija s svojimi parimi kvadratnimi kilometri ne more graditi na masovnih znakah.«

Z vinom so res križi in težave...

»Slovenskemu vinarstvu se pojavlja konkurenca pod takšnimi pogoji, ki jih pri nas ne poznamo. Projekt ocenjevanja vin na Dunaju je v celoti financirala avstrijska vlada. Z vladnim denarjem je bil financiran tudi zagon svetovne razstave v Bodeauxu. V italijanski Veroni, kjer so začeli napredovati, dobijo razstavljalci vse plačano, samo tja morajo prispeti. V vinarstvu nas po desni prehitvajo tudi Turki.«

Prepiri odvezemajo energijo

Poleg »zunanje« neorganiziranosti niste sejmarji organizirani niti znotraj države. Zadnje čase dvigajo glave tudi Mariborčani.

»To je še slabše. Kar tiče Mariborskega sejma, moram reči, da so uspeli z dvema, tremi programi, ki niso bili v Sloveniji še nikjer zajeti. Vzdrževanje, orodje in energetika, so že takšni. Nekateri pa pridejo k meni, na primer celjski kolega, po programe sejma za varstvo okolja. Po tistem, da se s tem v Ljublja-

Sejem sodobne umetnosti

Mnoge majhne države se počutijo manjvredne zaradi svoje majhnosti, hkrati pa so velike na drugih področjih. Morda je ravno v tem tudi prednost majhnih pred velikimi, saj se morajo neprestano potrjevati.

V tej luči je tudi sejem AAF — ARS ANTIQUES AIR dogodek, ki služi samopotrjevanju in dokazovanju našega naroda. Gotovo pa je, da se je sejem, čeprav mlada priseditev, med Slovenci že dodobra zasiljal in postal eden najpomembnejših kulturnih dogodkov v našem prostoru.

Letos bo Mednarodni sejem sodobne umetnosti AAF, ki je tokrat že tretji po vrsti, potekal od nedelje, 30. maja, do četrтка, 3. junija. V treh letih svojega obstoja se je AAF razvil v sejem, ki vedno uspešneje sledi Madridu, Frankfurtu, Milanu in Gentu kot umetnostno-sejemskim mestom, ki so se uveljavila v zadnjih letih. V hali B ljubljanskega sejmišča bo letos 55 razstavljalcev predstavilo več kot 250 umetnikov, med njimi tudi tako znana imena, kot so Andy Warhol, Antoni Tapies in Victor Vasarely. Sodelovale bodo vse pomembnejše slovenske galerije in antikvariati, na ogled bodo umetniški materiali, prisotnih pa bo še 17 tujih galerij iz devetih držav.

Vrhunec letošnjega sejma AAF bo gotovo avkcija, ki bo v četrtek, 3. junija, ob 18. uri. Na njej bodo sodelovale galerije s po dvema deloma, vsa avkcija namenjena dela pa bodo razstavljeni na posebnem mestu. Skupina strokovnjakov Sothebys Auctions (ki se mimogrede, prvič predstavljajo na naših tleh) bo v času sejma tudi ovrednotila umetniška dela in druge dragocene predmete, ki jih bodo prinesli obiskovalci.

S sejmom AAF — ARS ANTIQUES FAIR želimo kulturo kar najbolje približati najširši, ne le strokovni javnosti. Zato bodo vstopnice prvi dan sejma — v nedeljo, 30. maja, po polovični ceni oziroma brezplačne. Odrasli bodo zanje odšteli 200 tolarjev, dijaki in študentje, upokojenci in invalidi pa bodo imeli prost vstop. Tudi na tak način namreč želimo omogočiti, da si bodo sejem lahko ogledali vsi, ki jih umetnost zanima.

Tanja Barašin

ni ubadamo že dvajset let, bomo v Sloveniji naenkrat imeli dva podobna sejma. Pri tem je pa je pri nas še veliko prostora za nove programe.«

Znotraj Ljubljanskega sejma pa se ne ujamete s Pomurci...

Bojim se, da bomo še izgubljali energijo v prazno, kar je velika škoda. Veliko jo izgublamo tudi pri organizaciji radgorskega sejma, ki bo tudi letos nedvomno dober, najmanj pa bo takšen, kot je bil lanski, če ne — boljši. Ker smo se odločili, da hočemo delati dobre sejme, nam je to v prvem planu. Velika moralna podpora je v tem, da je celotni kolektiv Pomurskega sejma na naši strani, ki se je izrazil, da so za in da podpirajo enovito firmo Ljubljanski sejem. Gospodu Grofu so odgovorili, da ne gredo v njegovo firmo. Vsi so se enotno postavili na stran Janeza Erjavca, kar so mi tudi pismeno sporočili.«

Pač nepotreben zapetljalj...

»Po velikih pozitivnih spremembah je potrebno samo še na pameten način pripeljati nazaj, kar ni bilo nikoli pokvarjeno — sodelovanje s krajem in regijo. Klima, da Ljubljana hoče izkoristiti Pomurje, je bila umetno napravljena. Če bi to hotela, ne bi vlagala dvajset let v Gorinjo Radgono. Smo pa naredili Kmetijski sejem, ki velja za enega najboljših slovenskih sejmov. In na to smo ponosni.«

Je res potrebno, da v majhni Sloveniji potekajo trije sejmi sočasno?

»Kar tiče mene, ne bi organiziral sejma, če bi bil podoben že v istem terminu. Za primer, če bi imeli v Sloveniji res obrtno združenje, kakršno bi moralo biti, ne bi imeli treh obrtnih sejmov. Branža se mora izjasniti o tem, kaj rabi. Ko so se računalničarji zbrali na gospodarski zbornici, naredili razpis in nas, sejmarje, povabili k sodelovanju, so med tremi konkurenti izbrali nas. Organiza-

torji pripravimo kvalitetne programe, razstavljalci pa se odločijo. Sejmarji bi morali za reševanje tovrstnih problemov imeti operativno skupnost.«

Razstavljalci, seveda, od sejma pričakujejo določen ekonomski učinek?

»Nedvomno. Sejem in razstavljalcev pa bi morala vlagati skupaj za obiskovalca. Preko medijev in direktnega marketinga je potrebno priskrbeti ciljno skupino 'gledalcev'. Če tega ne dosežemo, smo se odžagali.«

Gospodarstvo ne sledi sejmom

Kje je zdaj, ko smo svobodna država, prostor Alpe — Jadran?

»Ta ne obstaja. Je pa geografsko-politično področje, ki živi in diha skupaj, ki pa mogoče tudi pokriva ta prostor. Vsako sodelovanje ima svojo funkcijo. Vedeti moramo, da poznamo globalne, evropske in regionalne sejme. Globalen sejem je svetovni dogodek številka ene, na primer hannoverski sejem Cebit. Na tovrstnih razstavah pa se ne sklepajo konkretni posli. Evropski tudi niso največje tržišče, kar pa ne moremo trditi za regionalne sejme. Med slednje spada naša Informatika.«

Sledi sejmom ostalo gospodarstvo?

»Ne. Vsi subjekti bi morali najti skupni tržni interes. Koristno bi bilo, če bi kakšen biro za turizem korigiral že izvajalce z jasno zasnovano. Lahko je na primer v Berlinu uspeli, ko že vsi hotelirji in trgovine komaj čakajo, da se vklopijo v sejmsko atmosfero. Pri nas pa ne moreš niti gostilničarjev okrog razstavišča prepričati, da bi imeli odprto, češ, bodo obiskovalci hrano in pijačo že s sabo prinesli.«

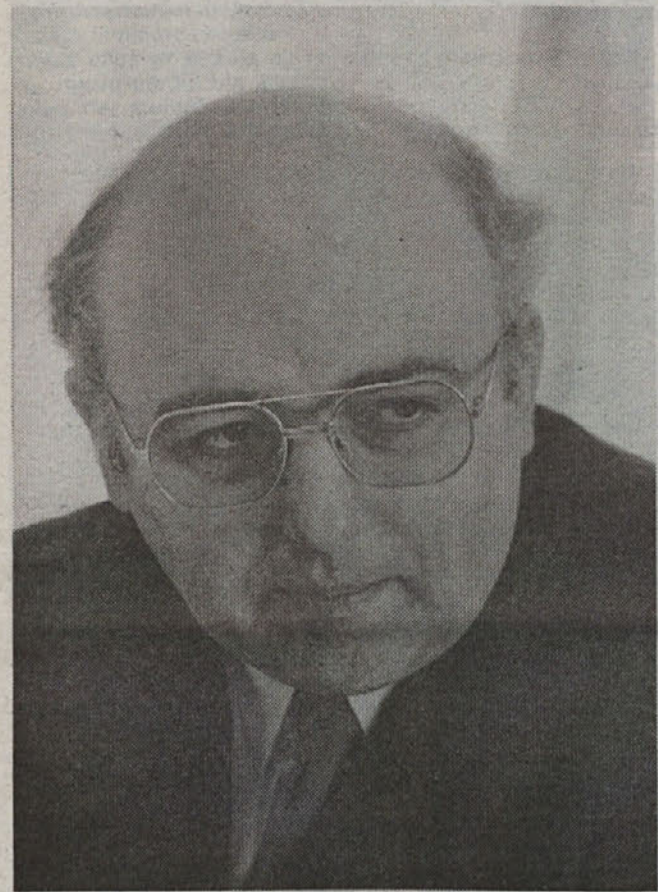
Je Ljubljana še daleč od tega, da bi bila sejmsko mesto?

»Da. So pa ohrabrujoči znaki. Ljubljanski biro za turizem se trudi, da bi nas povezal. Dogovori o določenih tablah in napisih po mestu so šele abeceda. Je pa res, da po vrnitvi iz nekega znanega sejmskega mesta ne moreš naenkrat zahtevati preveč.«

Niso štiri sejmske hiše preveč za Slovenijo?

»Trdno sem prepričan, da je prostora dovolj. Je pa res, da bi bilo potrebno več, trdneje in kvalitetneje delati. Predvsem pa koordinirati.«

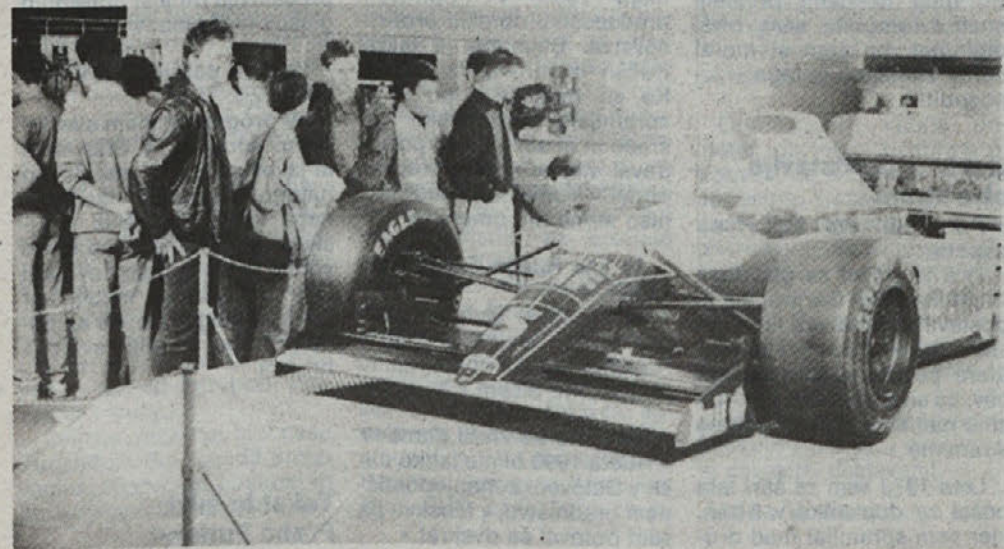
J. S. in F. F.

sedov, pri čemer so izpadli Beograd, Novi Sad in Zagreb. Z novo državnostjo so se Sloveniji pokazale možnosti biti mesto srečanja na tem delu Evrope. Tako med južnimi državami bivše Jugoslavije kakor tudi Madžarsko, Češko in Slovaško. Glede na to, da južna Avstrija niti Furlanija nimata boljših sejmov, lahko sežemo vse do Milana, kot nekakšnega tovrstnega evropskega centra.«

Bi lahko smelo trditev s čim podkrepili?

»Lep dokaz za takšno trditev je naš avtomobilski sejem, kakršnega nima nobena od sosednjih držav, razen Italije z njenim Torinom. Naša država bi lahko prišla do spoznanja, da skozi sejme promovira samo sebe.

POGOVOR Z NOVINARJEM ANTONOM RUPNIKOM, KANDIDATOM ZA DIREKTORJA RTV SLOVENIJA

ČUDNA GENERACIJA

Najbrže ni Slovenca, ki ne bi kdaj slišal avtoritativnega glasu dopisnika Dela in RTV Antona Rupnika iz daljne Moskve. Slišne motnje niso mogle sprevreči tehnosti njegovih poročil. Vodja službe za stike z javnostjo in predstavnik za tisk slovenskega zunanjega ministrstva je pred kratkim naskočil direktorski stolček RTV Slovenija. Zanimalo nas je, kaj vse je počel pred tem. Pričeli smo pri začetku.

»Ker je moj dom stal na izpostavljenem mestu, so si partizani, Nemci in pozneje še umikajoči se ustaši podajali kljuko. Iz naše hiše se je videlo ravno na železniško postajo, kar mi je že v rosnih letih vcepilo blazno hrepene-

v Celju. Iz celjskih časov se spominjam odmevnih torkovih javnih tribun iz Narodnega doma, na katerih so bila obravnavana sila aktualna dogajanja. V Celju so me tudi sprejeli v partijo, v kateri pa nisem nikoli briljiral.«

gim tudi odstop kanclerja Williija Brandta, o ozadju tega poročal, kar pa zaradi urednika Slavka Frasa ni prišlo pravočasno med slovensko javnost. Prepotoval sem praktično celo Nemčijo in napisal knjigo l'V znamenju D'.

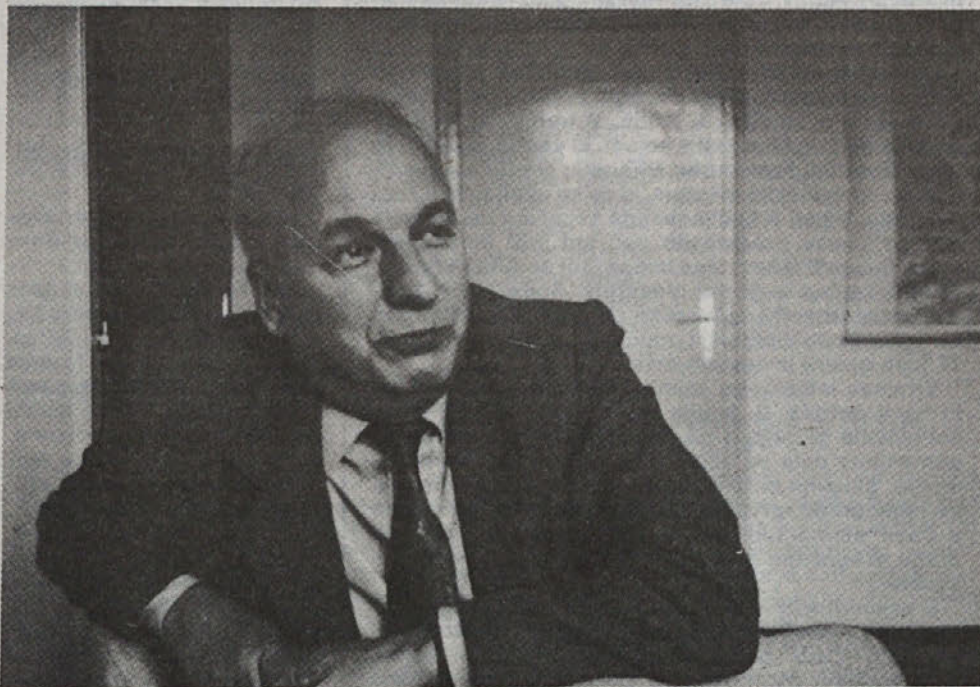
Peterle je mirnejši od Rupla

In ste se poskusili tudi v politiki?

»Leta 1989 se je pri nas marsikaj dogajalo. Na volitvah sem se poskusil kot kandidat Žakljeve socialistične stranke, ki me je hotela v vodstvo, česar pa nisem sprejel. Poskusil sem tudi v SDU. Spoznal sem, da je najboljšje, če je novinar politično neopredeljen.«

Danes vas lahko srečamo v Zunanjem ministertvu RS?

»Ko sem sprejemal mesto vodje službe za stike z javnostjo, si na Delu nisem zapri vrat. Z Ruplom sem delal samo dva meseca.«

Razgled na železniško postajo

»Na svet sem prišel pred petinpetdesetimi leti v vasi Laše na Šmarskem, na poti med Šmarjem in Rogoško Slatino. Okrog mojega rojstnega kraja bo baje spet nastal spor, v katero občino spada. V dobrih predvojnih časih so me morali iti prijaviti na civilni matični urad na Pristavo, župnijo Sveti Peter na Medvedjem Selu, največ smo živeli z Mestinjem, kjer je bila železniška postaja, po pošto, predvsem očetove časopise, sem hodil na Podpliat, obči-

no smo najprej imeli v Svetem Petru, ki so ga pozneje poimenovali v Kristan Vrh.«

Seveda ste tudi hodili v šolo...

»Sem iz skrajno čudne generacije, ki skoraj ni imela prave osnovne šole. 20. aprila leta 1943 – na rojstni dan 'ljubega' firerja, so nas vse otroke 'spokali' v nemško šolo pri Svetem Petru, sicer slavno šolo, kjer je delovala rodbina učiteljev Strmškov. Imeli smo zadirčno učiteljico, ki je prišla iz Alzacije.«

Vojna kot vojna. Kako se vam je vtisnila v spomin?

nje po tem, da bi se odpeljal z vlakom v svet in kar se mi dolgo ni uresničilo. Vojna je bila večni vrvež.«

Tolstoj na vlaku

To vas najbrž ni preveč motilo pri prvih šolskih korakih, ki ste jih, seveda, nadaljevali tudi po osvoboditvi?

»Leta 1945 sem se za nekaj mesecev znašel v tretjem razredu. Ker sem bil nekakšen majhen čudežni otrok, sem preskočil četrtega in prišel v petega. Leta 1966 sem začel z nižjo gimnazijo v Rogoški Slatini, kjer sem dobil znane sošolce; med drugimi olimpijca Stanka Lorgerja in pevca Jožeta Koreza.

Po mali maturi sem šel v 1. elitno gimnazijo v Celju. Ker sem bil vozač, sem ruske klasične prebiral na vlaku. Posebej so me zanimali jeziki tako, da sem poleg učenja francoščine in angleščine, prejel rusščine, hodil še na tečaj iz angleščine, ki sem jih plačeval z denarjem, ki so mi ga doma dajali za malico. V tem obdobju sem napravil tudi prve korake na področju literature, zanimala pa so me tudi politična dogajanja.«

Študirali ste v slovenski metropoli?

»Leta 1955 sem se vpisal na slavistiko, ki me je sicer popolnoma razočarala. Iz slovenskega jezika in književnosti ter svetovne književnosti sem diplomiral leta 1961. V tem času sem sodeloval v klubu komparativistov, s katerim sem prepotoval doberšen del Evrope. Imeli smo večkrat probleme s takratno policijo, tudi takrat, ko smo šli na prepovedani proces proti Jožetu Pučniku. Smo se pač nahajali v čudni dobi, ko smo hoteli vedeti kaj več.«

Pa je prišla prva služba...

»Že pred diplomom sem začel kot vodja sektorja za družbenoekonomsko izobraževanje na delavski univerzi

Na odru z Mitterrandom

Kdaj ste »padli v diplomacijo?

»Že med služenjem vojaškega roka v Zagrebu sem se prijavil na razpis za diplomatsko službo. Po vrnitvi domov leta 1963 sem se oženil in pet mesecev opravljal funkcijo sekretarja Občinskega odbora socialistične zveze, nakar sem po sprejetju v diplomatsko službo odpotoval v Beograd. Za tretjino manjšo plačo sem dve leti kot pripravnik polagal državne izpite iz mednarodnega prava in tujih jezikov.

Budimir Lončar, ki je bil predviden za veleposlanika v Bukarešti, me je hotel vzeti s sabo. Ko je to propadlo, so mi leta 1965 ponudili diplomatsko mesto atašeja na sektorju za kulturo v Parizu.«

Na Francijo vas nedvomno vežejo lepi spomini...

»Po mesecu dni sem že moral zastopati ambasadorja, ki je odšel na dopust. Moral sem oditi v Nevers v centralni Franciji, kjer je bil takrat prefekt sedanji predsednik Mitterrand. 14. julija sem moral ob njem na tribuni povedati nekaj stavkov, kar sem menda dobro opravil.

Prišel pa sem v Parizu tudi v konflikte. Kot mlad diplomat sem bil vedno preobremenjen, medtem ko znotraj šestintrideset članskega aparata tretjina ljudi ni ničesar delala. Ko sem na nekem sestanku kolektiva povzdignil glas proti starejšemu kolegu, sem padel v nemilost.«

So vas vrgli iz službe?

»To ravno ne. Na dokaj grob način so me v letu 1966 predstavili za vicekonzula v Zürich. Čeprav me je tudi tam čakalo naporno delo, smo bili v konzulatu vzorno organizirani. Na Švico me vežejo lepi spomini. O njej sem napisal tudi knjigo Švicarska čarobna formula CH.«

Ste se že takrat začeli vključevati v publicistiko?

»Bil sem v dogovoru z Delom, v katerem sem objavil pod psevdonimom. V tej časopisni hiši sem se zaposlil 1. septembra 1970. Takrat so vsi moji nekdanji prijatelji imeli avtomobile, sam, bivši diplomat, pa sem si moral denar za nakup le tega – izposoditi.«

Novinar predstavlja obe strani

Pri Delu ste želi lepe uspehe...

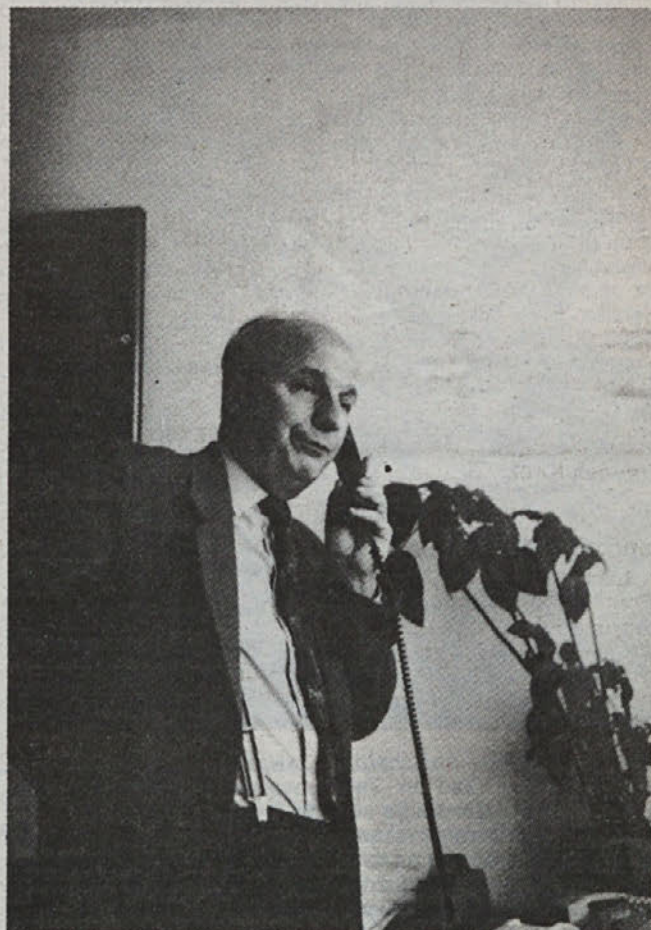
»Ko je prišel za glavnega urednika Mitja Gorjup, me je postavil za urednika ljubljanske kronike. Spominjam se afere petindvajsetih poslancev, ko smo poročali tako, da smo namenili prostor obema stranema.

Leta 1973 sem za štiri leta odšel za dopisnika v Bonn, kjer sem spremljal med dru-

gim tudi odstop kanclerja Williija Brandta, o ozadju tega poročal, kar pa zaradi urednika Slavka Frasa ni prišlo pravočasno med slovensko javnost. Prepotoval sem praktično celo Nemčijo in napisal knjigo l'V znamenju D'.

Kaj se je dogajalo z revijo 'Teleks'?

»Leta 1983 sem naredil zasnovno politične revije Te-

leks. Marinčeva partija ga je označila za protikomunističnega.«

Mnogi vas poznamo predvsem kot dopisnika iz Moskve.

»Med petimi kandidati sem leta 1985 zmagal in dobil dopisniško mesto Dela in RTV v Moskvi. Tja sem prišel ravno v času sovjetskega 27. kongresa. Po objektivnem poročanju o tem in o nesreči v Černobilu so me v domovini, kamor so me poklicali maja 1986, v Popitovem predsedstvu obtožili protirusovstva. Baje me je takrat Kučan obvaroval suspenza. Ko so radijski ekipi, ki je spremljala černobilsko nesrečo in ki sem ji sam posredoval najmanj pol gradiva, podelili Tomšičevo nagrado, niso mene niti omenili.«

Je bila Rusija dovolj tolažilna?

»Prepotoval sem doberšen del bivše Sovjetske zveze. Rezultat le tega bo knjiga, ki jo trenutno pišem.«

Kdaj ste se vrnili domov?

»Leta 1990 bi me lahko našli v Delovem zunanjepolitičnem uredništvu, v Moskvo pa sem potoval še dvakrat.«

Se prejšnji in sedanji zunanji minister zelo razlikujeta?

»Splošno je znano, da sta Rupel in Peterle dva različna temperameta. Medtem ko je prvi večkrat eksplodiral, je Peterle zelo umirjen.«

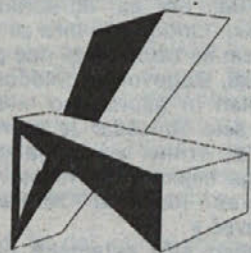
Vas bomo čez čas srečali na RTV?

»Kandidiral sem na javnih razpisih za mesto direktorja RTV Slovenija 8. marca in 10. aprila. Svet ima pri izbiri kandidatov velike težave, saj predstavlja trinajst potrebnih glasov tudi njegov kvorum.«

Kaj ste ponudili RTV Sloveniji?

»V programu imam dve osnovni vodili. RTV Slovenija je javni zavod, ki ima glavno nalogo v pripravi nacionalnega televizijskega in radijskega programa. Absolutno vodilo je, da morajo novinarji RTV obvladovati medij, kar jim bo omogočalo, da ne bodo potrebovali kritja svojega hrbita.«

Tekst in sliki Franc Furland

Prva zasebna komercialna radijska postaja v Sloveniji

RADIO ALFA

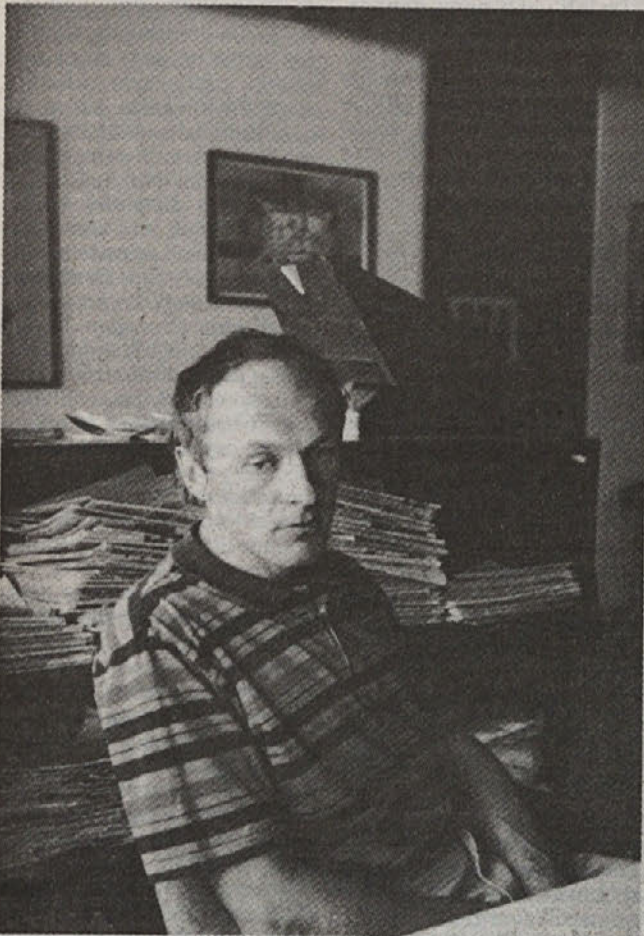
Poslušate nas lahko vsak dan od 10.–14. in 19.–24. ure

107,8 Mhz

ALPINIST FRANČEK KNEZ SE ODPRAVLJA NA ANAPURNO

NA VRH Z JUGA

Franček Knez, član slovenjebistriškega alpinističnega odseka Impol, in Slavc Svetličič iz Idrije bosta najbrž prva na svetu, ki bosta na vrh Anapurne, enega od himalajskih osemtisočakov, priplezala po južni strani. Jesenska odprava bo seveda uspešna le, če bo poleg že zdaj za podvig trenirajočih alpinistov na razpolago tudi dovolj denarja. Pokroviteljskega.

Franček Knez

Velikega alpinista se spozna po vzponih

Leta 1955 v Celju rojeni Franček Knez se lahko od svojih plezalnih začetkov v letu 1973 pohvali s številnimi tovrstnimi uspehi. Član alpinističnega odseka Impol iz Slovenske Bistrice, ki že ne-

kaj let velja za enega najboljših slovenskih plezalcev, je pred petnajstimi leti prvič odšel z večjo alpinistično odpravo v Peruske Ande. Leta 1979 je bil na vrsti Everest SZ Khumbu-c, sledile pa jima je po dveh letih odprava na Lhotse. Leta 1982 bi lahko

Frančka Kneza zopet srečali v stenah Andov, leto zatem je plezal na Yosemite ZDA 4 in v Patagoniji na Fiz Roy, leta 1984 se je znojil v južni steni Cho - Oyuja, naslednje leto pa se je odpravil po jugoslovanski smeri na Yulang Kang - Kančendzenga. Leta 1986 se je alpinist Franček Knez znova mudil v Patagoniji in sicer na Cerro Torreju in Torre Eggerju, naslednje leto na Trango Towerju, leta 1988 in 1989 pa se je podal v Indijo in sicer na Garval. Frančkov najpomembnejši vzpon pa je bil najverjetneje tisti na streho sveta - Matterhorn, čeprav poleg Eigerja, Druja, Grande Jarossesa, Cineja, Civeta in Tofane, niso za v koš niti plezanja v vseh pomembnih stenah v Savinjskih, Julijskih Alpah in Dolomitih.

S skoraj podobnimi rezultati se lahko diči tudi petinidesetletni Slavc Svetličič, ki se bo poleg Frančka letos podal na 8091 metrsko Anapurno. Seveda bo odprava, ki jo bo vodil v Mariboru leta 1962 rojeni Matjaž Pečovnik, ki se sicer lahko ponaša z malce skromnejšimi alpinističnimi uspehi, precejšnja.

V Nepalju je mogoče plezati samo jeseni

Alpinistična odprava naj bi predvidoma odšla na pot v letošnji jeseni, ker v Himalaji v tem letnem času ni več padavin. Pomlad in poletje sta v Nepalju obdobje monsunskega deževja, ko v visokogorskem svetu zapade obilo snežnih padavin. Tako velja, da so najboljši plezalni pogoji v Himalaji v mesecu oktobru. S tričlansko alpinistično odpravo bo najverjetneje iz Amsterdama ali Frankfurta čez Indijo v Nepal poletela tudi skupina trac-

king navdušencev, novinar in snemalec televizije. Prvi bodo poleg odkrivanja himalajskih lepote lahko pomagali alpinistični ekipi pri prenosu tovora, bodo pa tudi dragocena družba v divjini. Televizijska uslužbenca bosta napravila film o Anapurni.

Slovenska odprava bo pot iz Kathmanduja nadaljevala

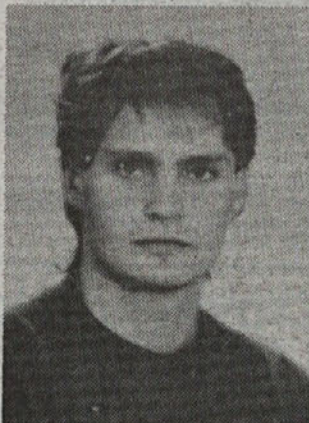
z avtobusom ali letalom do Pokre, poznane turistične vasi. Od tam, do nekje na štirih in pol tisočakah, kjer bo stal bazni tabor, bo potrebno najmanj pet dni hoje z nosači. Po postavljanju tabora se bosta Knez in Svetličič v štirinajstih dneh poskušala aklimatizirati, pri čemer bosta napravila več vzponov na bližnje vršace.

Steber mora pasti v desetih dneh!

Za samo osvajanje doslej še nepreplezanega južnega stebra južnega pobočja Anapurne, gore s štirimi vrhovi, sta si alpinista dovolila natančno deset dni. S seboj bosta vzela manjši šotor, ki jima bo omogočal prenočevanje v sami steni, ki nima nikjer manjšega naklona od pol stotaka stopinj. Bo pa tudi samo postavljanje »vigvama« sila zahtevno delo, saj bosta morala plezalca led enostavno odkopati in narediti plato. Najhujša past na poti ju čaka tik pod vrhom, kjer se nahaja navpični granitni blok.

Po, upajmo, uspešni opravljeni nalogi se bo slovenska odprava vrnila domov po kakšnem mesecu dni odsotnosti. Seveda le, če se bo našlo dovolj sponzorjev, ki bodo omogočili alpinistično promocijo Slovenije.

F. F.

Matjaž Pečovnik

Slavc Svetličič

POLETJE V KNEŽJEM MESTU
CELJSKI TURISTIČNI
DNEVI

Pod sloganom »Poletje v Celju - knežjem mestu, Celjski turistični dnevi 1993« bodo od 17. do 25. junija v Celju potekali letošnji Celjski turistični dnevi, v organizaciji Skupščine občine Celje in Turističnega društva Celje. S to priložnostjo naj bi mesto polet vsaj za nekaj časa oživel, izkoristiti pa jo bo potrebno tudi za gospodarsko in kulturno promocijo mesta.

Turistični dnevi se bodo pričeli v četrtek, 17. junija, s spektakularno predstavo Slovenskega ljudskega gledališča Celje Herman Celjski na Starem gradu, zaključili pa se bodo 25. junija z dnevom odprtega radia Celje in z nekaterimi drugimi večjimi prireditvami. Vmes naj bi bil vse dni poulični sejem, dnevno pa naj bi se vrstile tudi različne kulturne prireditve za vsak okus. Poskrbljeno bo tudi za ples in razvedrilo, saj so organizatorji že povabili nekaj popularnih zabavnoglasbenih ansamblov iz Slovenije, kot so Agropop, Beltiška banda...

Celjske ulice naj bi v času Turističnih dni zasedli proizvajalci, trgovci in gostinci in jih spremenili v živahno se-

mišče. Da bi bilo teh čimveč, se bo občina Celje odrekla komunalnim taksam, vsi sodelujoča naj bi plačali le minimalne prispevke za živo glasbo. Zato pa organizacijski odbor za to priliko od njih pričakuje tudi cenejšo in pestrejšo ponudbo, saj bi lahko podjetja in zasebniki, ki se srečujejo z gospodarskimi težavami, to priložnost dobro izkoristila za prodajo svojih proizvodov.

Na turističnih dnevih bodo sodelovale številne poklicne in amaterske kulturne skupine, poklicnih in amaterskih gledališč in kulturno prosvetnih društev. Tako bo sodelovalo slovensko ljudsko gledališče s predstavama Herman Celjski in Kri in košute, KUD Zarja Trnovlje pa

s predstavo Zoikino stanovanje. V okviru kulturnih prireditev bodo koncerti malih pevskih skupin, med njimi najboljših oktetov z okolice Celja in pevskih zborov.

Celjski Turistični dnevi bodo dosegli vrhunec na predvečer Dneva državnosti s proslavo združeno z veliko ljudsko veselico. Najprej naj bi bil krajši kulturni program, nato govor celjskega župana in slovenskega obrambnega ministra Janeza Janše.

Organizatorji vabijo podjetja, obrtnike, gostince in trgovce, da s svojo ponudbo popestrijo Celjske turistične dneve. Svoje ponudbe naj posredujejo do 31. maja Celjski turistični zvezi, Tomšičev Trg 7, ali po telefonu na št. 29-180. Vsa podjetja in ustanove ter zasebniki tudi vabijo, naj ob Celjskih turističnih dnevih, predvsem pa na predvečer Dneva državnosti, okrasijo zgradbe z državnimi in celjskimi zastavami.

Janez Vodnar

HRASTNIČANI BODO IMELI DOM ZA
STAREJŠE OBČANE
GROBA IN SKOPA DRŽAVA

Predsedstvo in izvršni svet skupščine občine Hrastnik sta krajane v vseh 10 krajevnih skupnostih podrobneje seznanila z letošnjim občinskim proračunom. Dejstvo je, da ta znaša 326.600.000 tolarjev in ni zaključen. Primanjkljaj, ki ga bo potrebno pokriti, znaša 22.271.100 tolarjev.

Čeprav so Hrastničani na republiško ministrstvo naslovili pismo in vlado seznanili z zahtevo o izenačitvi pogojev za javno porabo v višini najmanj 95 odstotkov slovenskega povprečja, z amandmaji v državnem zboru niso uspeli. Vlada je namreč v predloženem proračunu za leto 1993 upoštevala 90-odstotno slovensko povprečje na prebivalca.

Predsednik skupščine občine Hrastnik Leopold Groselj meni, da je država skopa in groba do tako majhnih občin, kot je hrastniška. Za investicije je v letošnjem proračunu v občini Hrastnik namenjenih okrog 71 milijonov tolarjev. Od tega zneska bo 61 milijonov tolarjev namenjenih za komunalno infrastrukturo, za ureditev stavbnih zemljišč, za sofinanciranje vodovodnega zajetja Jephovec v Turju. Ker sodi občina Hrastnik po ekološki onesnaženosti v IV. stopnjo,

so v proračunu 19 milijonov tolarjev namenili za sanacijo ozračja. To pa je v primerjavi s preteklim letom za 22 odstotkov manj denarja. Še vedno ostajajo največji onesnaževalci: trboveljska Elektrarna, kemična tovarna, cementarna, deloma Sijaj Hrastnik. Čeprav vsi ti onesnaževalci lastnikom zemljišč letno plačajo odškodnino, je ta minimalna in skromna. Trboveljska elektrarna tudi dnevno meri radioaktivnost na dveh deponijah, in sicer v Prapretnem in v Lakonci. Prav v Prapretnem ima urejeno deponijo elektrofiltrskega pepela in strokovnjaki zatrjujejo, da meritve radioaktivnosti ne presegajo dopustnih količin.

Hrastničani pa so zelo veseli, da jim je vlada odobrila sredstva za nadaljevanje obnovitvenih del na regionalni cesti Hrastnik - Dol - Šmarjeta na odseku ceste Srnica.

Ta cestna ožina je bila prav nevarna in prvo večje deževje bi lahko cesto spodjedlo. Še bolj pa so se sprejetja amandmaja razveselili upokojenci, saj je vlada pristala na adaptacijo doma starejših občanov. Hrastničani tudi del zbranega denarja iz 5. občinskega samoprispevka namenjajo za obnovo del v bivšem dijaškem domu na Novem Logu. Resda so ta dom v Hrastniku zgradili s sredstvi takratne republiške izobraževalne skupnosti za takratne potrebe mladih rudarjev. Vendar kasneje so dom zapustili mladi učenci zagorske rudarske šole in namesto da bi dom sameval, so se v občini Hrastnik tudi poslanci odločili za spremembo namembnosti. Že v tem mesecu bodo stekla dela za posodobitev doma in ta na prvi pogled lep dom bo morda zelo kmalu imel nove goste - starejše občane Hrastnika, ki potrebujejo vsakodnevno pomoč in nego.

Vojka Povše Krasnik

RES JE...

— da slovenska vojska nima ustreznih šol niti častnikov. Zato bodo morali slednji na uk kar v Ameriko.

— da nagobčniki psom preprečujejo, da bi grizli in — lajali. Zato naj bi jih po Drnovsku nosili tudi slovenski novinarji.

— da v slovenskem parlamentu razsaja svojevrstna bolezen. Od Jelinčiča se je je nalezel tudi Kocijancič — ne želi biti imun.

— da na srečo Američani ne odmetavajo paketov nad Slovenijo. Zato imamo vsaj kolikor toliko nerazbite glave.

— da je Zgornja Ščavnica spet postala Sveta Ana. To pa ne pomeni, da so krajanje bolj sveti in manj — zgornji.

— da lastninjenje zahteva natančne odgovore. Ker splošna mnenja baje niso važna, jih lahko daje le dr. Rino Simoneti. Vsaj on misli tako.

— da ni mogoče vedeti, če lahko srbske rakete dosežejo Slovenijo. Je pa zato kot na dlani, da Janšine ne letijo do Beograda.

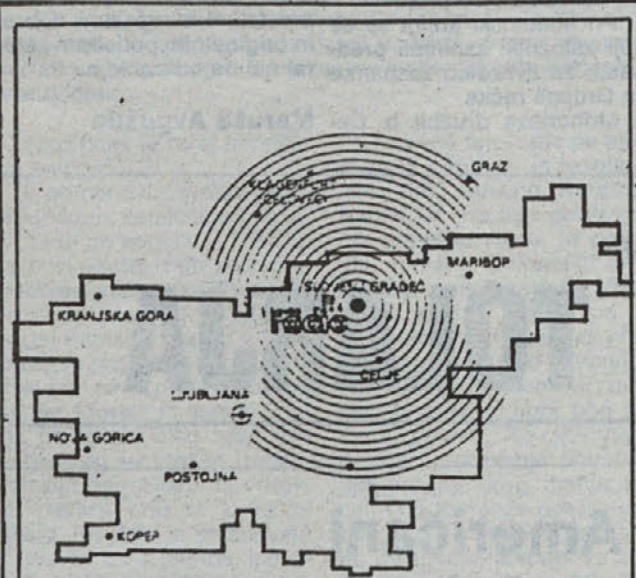
— da je naša država vstopila v Svet Evrope, kar pa ne pomeni, da smo nje državljani kaj bolj evropski.

— da je Janez Janša po pričakovanju postal predsednik Socialdemokratske stranke. Še malo pa mu bo Pučnik samo še šofer.

— da se je slovenska vojaška zgodovina pričela na novo pisati po t. i. vojni v Sloveniji. Škoda le, da je pisatelj in sam...

— da je Slovencev in Rusov skupaj 150 milijonov. To ni nič posebnega, saj prebivalci deželice na sončni strani Alp s Kitajci vred štejejo čez milijardo.

NOVA DOBA

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97.2 IN 88.9 MHz STEREO

KONČNO GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI V CELJU

PO TREH STOLETJIH VOJSKA

Cela tri desetletja je v Celju nastajala zbirka sodobne likovne umetnosti in že skoraj dvajset let so si nekateri zavzeto prizadevali najti ustrezne prostore za njeno prezentacijo. Napori so bili zaman, fundus je ležal zdaj v manj zdej bolj zaprašenih depojih daleč od oči javnosti in daleč od srca tistih, ki bi z malo dobre volje in naklonjenosti lahko v mestuob Savinji našli za galerijo spodoben prostor.

Končno se je le zgodilo. Celje ima svojo Galerijo sodobne umetnosti in to v imenitnem ambientu Kulturnega stolpa Mestnega gradu, dvorca celjskih knezov. 250 kvadratnih metrov razstavnih površin se zdi veliko, a še zdaleč ne zadosti za postavitev celotne stalne zbirke blizu dvesto eksponatov. Zato so za zdaj tamkaj do novembra na ogled le oljne podobe in plastike, kasneje bo prišla na vrsto grafika, v načrtu imajo tematske razstave in celovite predstavitve posameznih avtorjev.

Postavitev stalne zbirke, katere odprta se je udeležilo izjemno število Celjanov, pa je tudi začetek zahtevnega strokovnega preverjanja in sistematičnega obdelovanja posameznih obdobij likovne ustvarjalnosti na Celjskem. Vsakih nekaj let naj bi v galeriji predstavili tvornost enega desetletja, od tridesetih let naprej.

Slike LucaS

TRŽIČ '93: FOTO LUCAS

BOGASTVO V MINERALIH

NI RES...

— da Visovci prisluškujejo Lojzetu Peterletu. Le niso imeli časa pobrati naprav, ki so jih postavili njegovemu predhodniku dr. Dimitriju Ruplu.

— da gre za oblast samo fantom, kot meni Polonca Dobrajc. Tudi marsikaterim ženskam.

— da je mogoče priti po demokratični poti do demokratičnih sprememb. Posebej, če slednjim večina nasprotuje.

— da je Janez Sirše od Hita prejel karkoli, kar bi lahko obremenjevalo njegovo zavest. Pač odvisno od prenosljivosti slednje.

— da je zdravljenje slovenskega gospodarstva uspešno. Podpredsednik vlade dr. Davorin Kračun je v Mariboru kot dokaz uspešnega zdravljenja slovenskega gospodarstva omenil umiranje velikanov slovenskega industrijskega razvoja. Iz pietete ni omenjal celotnega gospodarstva.

— da so sobotno okroglo mizo z Janezom Janšo v celjski Evropi pripravili Jelinčičevi. So pa bili najbolj glasni.

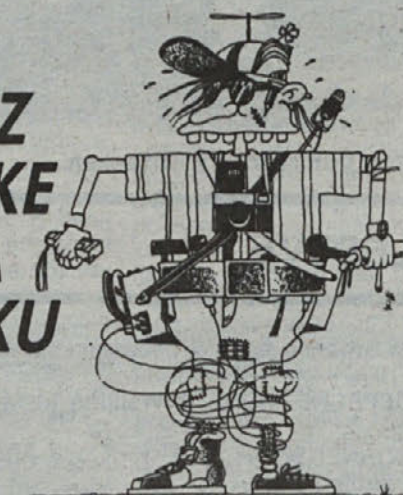
— da bi gospod Janez Drnovšek izgubljal na popularnosti. Še otroci otrok bodo spraševali, kdo je bil ta gospod, Janez Drnovšek.

— da Hrvati gradijo svoj mejni prehod na slovenski zemlji. Zemljo so zavzeli ponoči, ko so v Mokricah razpravljali o poštenih odnosih s Slovenci.

— da Celjani pogrešajo avtocesto. Srečni so, da zdaj vseh vrst delegacije brzijo mimo knežjega mesta in nekdanj tretjega gospodarskega središča v — Maribor.

— da tolar drsi navzdol. Marka vztraja na svojem mestu.

NOVA DOBA

BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

MUZIKA JE BIZNIS

Tisti, ki se še spominjajo, kako smo pred leti ob tem času rajali dragemu tovarišu Titu v čast, bodo nemara osupli nad spoznanjem, da se nekaj let po naši žametni revoluciji zopet pojavlja vse več poznomajskih prireditev. Vse, ki dobijo sladkorno že ob omembi dneva mladosti, moramo brž potolažiti: ne gre za obujajnje »mračnih svinčenih časov«. Ne, ne, dragi gospodje, nič ne bo z udrihanjem po rdečih, vsa znanost se namreč skriva v dejstvu, da je maj najbolj radoživ mesec v letu in kot takšen kot nalašč za velike fešte. Tega se je zavedal že rajnik Broz in temu primerno prikrojil datum svojega rojstva. Tako gre to, dragi gospodje. Če boste torej v teh dneh naleteli na kakšen plakat z napovedjo kakšne množične fešte, se nikarte ne ustrašite – ne bodo vas oštafetili. Mularija bi se pač rada malo zabavala. Šolsko leto gre h koncu, hudičevo toplo postaja in mati narava se igra z najstniškimi hormoni da je veselje. Kaj naj si potem odraščajoča mladež želi drugega kot fešte? In če jih ne bi bilo, bi si jih organizirali sami – na klopčici v parku. Moralistom, ki jih moti hrup in pivo na velikih veseljih torej ostane še ta, druga alternativa. Gospodje, kam boste pustili svoje otroke, pa je konec koncev že čisto vaša stvar.

KONCERTI

V petek, 28. maja bodo v koprskem MKC nastopili BRAINDAMAGE iz Torina. Slab teden kasneje, točneje v četrtek, 3. junija pa bodo v istem klubu igrali nizozemci DULL SCHICKSAL.

25. maja bo v ljubljanskih Križankah potekal DAN RADOSTI, ki ga organizira ŠOU v Ljubljani. Kot trdijo organizatorji, ne gre za nostalgično gesto, temveč za datum, ki je bil nekoč del naše mladosti. Prireditev bo potekala od 17. do 01. ure, poleg izbora miss Univerze, modne revije, laserskega showa in srečelova (glavna nagrada je rdeča Zastava 101) pa bodo

Interceptor: velika fešta v Velenju

nastopili še LEB I SOL, SOKOLI, DIVLJE JAGODE, LAČNI FRANZ, ŠANK ROCK, LAUFER, PSIHOMODO POP, DAMIN GAMBIT in MERCEDES BAND. Organizatorji vabijo obiskovalce, da na prireditve pridejo brez vseh barv in naj ideologijo puste doma.

V petek, 28. maja, bo v klubu K4 v Ljubljani nastopil duo dunajskih D.J.-ev iz razvpitega kluba U4. Vitaminsound, kot sta si nadela ime, bo rolal najboljši, kar obstaja v house-u in hip hopu.

28. in 29. maja bo v Velenju potekala velika prireditev »Dan mladih in kulture«, na kateri bosta poleg gledaliških predstav, skate in byke showa, filmskih projekcij, nastopov mladih literatov in odbojarskega turnirja še dva rock koncerta. Na drugem, ki bo v soboto, 29. 5. od 17. ure dalje na velenjskem gradu bodo nastopili OVERFLOW, REGOČ, IT'S NOT 4 SALE, PHANTASMAGORIA, ZONA INDUSTRIALE, HIC ET NUNC, THE SEARCH FOR WHAT, INTERCEPTOR, NO

LIMITS, MI3, PET AMBULANCE in ZEZ. V primeru slabega vremena bo koncert v Rdeči dvorani.

Cop Shoot Cop: le od kod jih jemljejo?

Foto: Andreja Orel

VIDENO

COP SHOOT COP,
11.5., Arena, Dunaj

Za Cop Shoot Cop lahko brez pretiravanja trdim, da so trenutno najbolj vroča skupina iz Newyorškega kroga skupin in glasbenikov, v katerem delujejo Sonic Youth, Foetus, Lydia Lunch, Swans in kar je še teh kujonov. Industrijski zvočni teroristi, kot sicer kritiki radi imenujejo Cop Shoot Cop, pa pravzaprav sploh niso tako nezno agresivni, kot bi človek sodil po recenzijah, temveč igrajo zelo posrečeno mešanico raznih glasbenih stilov, celotno godbo pa bazirajo na dobrem starem bluesu.

Nenavadna zasedba z bobnarjem, perkusionistom, različno uglašena basoma in semplerjem deluje odlično tudi v živo. To so apokaliptični razbijači dokazali na tej turneji, ki je bila hkrati promocija novega albuma, izdanega, kje drugje

NOVICE

ANTHRAX so izdali novi album, ki nosi naslov »Sound Of White Noise«. Producent ga je Dave Jerden, sicer producent skupin Jane's Addiction in Alice In Chains. Promocijski koncert v Londonu napovedujejo za prvi junij, na njem pa bodo kot gostje sodelovali Al Jourgensen in Paul Barker iz Ministry, Gene Simmons in Paul Stanley iz Kiss, skladatelj Angelo Badalamenti in producent Hank Shocklee, ki je sicer hišni producent Public Enemy. Tako se to dela.

PRINCE se po odločitvi, da se bo »upokojil« nikakor ne more ločiti od zvenketa denarcev. Izdati namerava še retrospektivni box set še neizdanih posnetkov, katerih naj bi bilo okrog 500 (!).

TREND

Biti karizmatični točaj, ki časti dobre goste s pijačo.

Laufer: Dan radosti v Križankah

LESTVE

- Velika Britanija (MM) – neodvisni singli
1. FRONT 242 – Religion
 2. DEPECHE MODE – Walking In My Shoes
 3. CORNERSHOP – Lock, Stock And Double Barrel
 4. VOODOO QUENS – Supermodel Superficial
 5. HOLE – Beautiful Son
 6. SUB SUB – Ain't No Love
 7. MEGA CITY FOUR – Iron Sky
 8. POWER OF DREAMS – Cathy's World
 9. MIDWAY STILL – Counting Days
 10. BARBARELLA – Barbarella

- Velika Britanija (MM) – neodvisni albumi
1. OZRIC TENTACLES – Jurassic Shift
 2. SUEDE – Suede
 3. SEBADOH – Bubble And Scrape
 4. CRANES – Forever
 5. LEATHERFACE – Minx
 6. SUGAR – Beaster
 7. EAT STATIC – Abduction
 8. JACOB'S MOUSE – I'm Scared
 9. COP SHOOT COP – Ask Questions Later
 10. DEPECHE MODE – Song Of Faith And Devotion

- Velika Britanija (MM) albumi
1. NEW ORDER – Republic
 2. R.E.M. – Automatic For The People
 3. TERENCE TRENT D'ARBY – Sympathy Or Damn
 4. WORLD PARTY – Bang!
 5. STING – Ten Summoner's Tales
 6. V/A – The Bodyguard
 7. CLIF RICHARD – The Album
 8. PJ HARVEY – Rid Of Me
 9. DIANA CARROLL – So Close
 10. DURAN DURAN – Duran Duran

Slovenija – Ultrazvočne erozije radia MARS

1. BUTTHOLE SURFERS – Who Was In My Room Last Night
2. RAGE AGAINST THE MACHINE – Bullet In The Head
3. LIVING COLOUR – Auslander
4. PORNO FOR PYROS – Cursed Female
5. PANTERA – Walk
6. THERAPY? – Screamer
7. NEW ORDER – Regret
8. WALKABOUTS – Jack Candy
9. CURVE – I Feel Love
10. GUMBALL – Accelerator

Hare Krishna festival, Ljubljana, 15. maja 1993

TRANSCENDENCA, TUKAJ IN ZDAJ!

In zgodilo se je ob domnevnem koncu Zgodovine, da je mala prestolnica ene najmlajših evropskih držav končno doživela preboj skozi čas in prostor, skozi iluzornost pojavnega sveta tja, od koder se približno tri tisoč v telesa ujetih duš pravzaprav ni nikoli izgubilo.

In zgodilo se je, kar je napovedal gospod Caitanya pred petsto leti, kar je Srila Prabhupada ponovil ob prihodu v ZDA ob koncu šestdesetih let in kar so štirje verodostojni duhovni učitelji, Srila Harikeša Svami, Srila Bhaktivaibhava Svami, Srila Krišna Kšetra in Srila Sačinandana Svami začeli uresničevati ob podpori ostalih bhakt kot Gauranda Bhajan Band tudi v Ljubljani: Hare Krišna Maha-Mantra bo ob koncu tisočletja zvenela iz vseh človekovih prebivališč na tem planetu.

In zgodilo se je, da sta si tradicionalni vzhod in racionalni zahod segla v roke, da je on, ki ni s tega sveta in čigar noge se nikoli ne dotaknejo tal (Srila Sačinandana Svami) spraval s svojim nastopom množico v ekstazo na tako suveren način, kot to zmore le malokateri uveljavljeni rocker.

In zgodilo se je, da maloštevilni policaji niso imeli nobenega dela in so lahko ob stojnicah z vegetariansko hrano in vedsko literaturo brezskrbno kramljali z bhaktami o transcendenci in Bogu, da hala Tivoli ni smrdela po cigaretne dimu in, da smo bili resnično srečni tudi brez pira, trave in razbitih gobcev.

In zgodilo se je, da je res bilo kaj videti in še več slišati, da so se tudi invalidom na vozičkih veselo svetile oči, da so v poskakujoči, valujoči in radostni množici bili tudi otroci in starčki, da smo bili

po dolgem času spet vsi samo ljudje in hkrati več kot to. In zgodilo se je, da so tri ure (ali tristo let, to ni pravzaprav več važno...) padale

koprene oči, da smo bili to, kar ves čas smo, pa se tega vedno ne zavedamo: Veselje, Eno in Ljubezen. In zgodilo se je, da je pet-

najstega maja tega leta Slovenija odločno in nepreklicno vstopila v NOVO DOBO.

Daniel Bedrač

PETROL

z vami na poti

GEORGE BALANCHINE, BALETNA LEGENDA 20. STOLETJA

DELOVNI KONJ NE PIŠE DNEVNIKA

Baletni svet bo v tem letu zaživel v znamenju Georgea Balanchineja, legendarnega plesalca in koreografa, ki je umrl pred desetimi leti, za seboj pa zapustil štiristo koreografij, ob njih še knjiga, erotične pesmi, anekdote... V Parizu in v New Yorku bodo uprizorili njegove najznamenitejše stvaritve.

V spomin velikemu umetniku, legendi baletnega giba, ki je poleg baleta oboževal tudi ženske in še druge zemeljske stvari, mačke, dobro hrano in westerne, bosta najbolj znani baletni hiši priredili poseben program. Pariška opera je pripravila štiri Balanchinejeve najznačilnejše balette, matični New York City Ballet pa bo v maestrov koreografiji predstavil kar tridesetdeset baletov.

George Balanchine, mnogi ga postavljajo za začetnika baleta 20. stoletja, je bil ne navadna in zanimiva osebnost. Rodil se je kot Georgij Melitonovič Balanšivadze (oče je bil skladatelj, mati pianistka), v balet pa je zakoral povsem naključno. Sestro Tamaro je spremljal na plesno avdicijo v Sankt Peterburg; sestre niso sprejeli, zato pa je mali Georgij za šalo nastopil pred komisijo in – sprejeli so ga.

Njegovo baletno izobraževanje je bilo vsestransko (v Kraljevski baletni šoli), pridobil pa si je tudi solidne glasbene temelje, ko je obiskoval konzervatorij v Sankt Peterburgu. Leta 1924 je zapustil Rusijo in uspel se je pridružiti slavnemu Ruskemu baletu v Parizu, ki ga je vodil Sergej Diaghilev. Poslušal je nasvet velikega mojstra in spremenil svoje, za Francoze neizgovorljivo ime, v George Balanchine. Nekaj časa je bil šef baletne skupine v Copenhagenu, potem pa je leta 1933 odšel v ZDA. Sodelavci in oboževalci so njegov, zanje predolg priimek, po ameriško spremenili v mister »B«.

Ves čas ga je spremljal uspeh, plesni in koreografski. Balanchine je imel fenomenalen glasbeni dar, znal je ravnati z orkestrom in vizualizirati glasbeni material, celotno instrumentalno strukturo mu je uspevalo

ohranjati v glavi, značilno zanj pa je bilo tudi, da je bil brez dlake na jeziku. Tako je Isidori Duncan podelil »kompliment«, da je »pijana in debela«, da se »vrti okoli sebe kot...« Balanchine je sam izbral balerine, jih poučeval in tudi razvajal, osebno je izbral njihove dišave, da bi jih

lahko prepoznaval tudi po vonjih. Njegove plesalke so doživljale umetniški vrhunec pri šestnajstih letih, pri petindvajsetih so bile že odpisane. Svoje baby-baletke je imel rad tudi kot ženske, kar je Diaghilev, znan kot ženomrznež, označil kot »bolestno nagnjenje«. Balanchine

se je poročil kar petkrat: s Tamaro Gevo, Alexandro Danilovo, Vero Zorino, Marijo Talchief in s Tanaquil Clercq, vse so bile balerine in z vsako je po ločitvi ostal v prijateljskih stikih. V medosebnih odnosih je skušal ostati estetski, kar je potrdila njegova prva soproga Tamaro Geva: »Z Georgem nisem doživela ničesar grdega, gneva in mrznje ni poznal.«

Svojemu delu, tako pravi njegov biograf in prijatelj Bernard Taper, ni pripisoval prevelikega pomena. Oboževanja ga je bilo strah, dovoljeval je le, da so ga imenovali maître de ballet. Živel je v sedanosti in edino o njej tudi razmišljal, kaj bo v prihodnosti z njegovimi stvaritvami, ga ni zanimalo: »Če želi kdo nadaljevati, kar sem začel, mu je na voljo, meni pa to ne pomeni nič.«

Ob fenomenalnem talentu za glasbo in baletni izraz je imel tudi pisateljski dar, tako je postal njegov esej »Balanchine's New Complete Stories of the Great Ballets« eno nosilnih del baletne publicistike. Napisal je knjigo o mač-

kah, v katerih je videl čudovite živali, ki jih odlikujejo prefinjeni gibi. Nikoli se ni odločil, da bi napisal svojo avtobiografijo, zavračal je povdiganje na umetniški prestol: »Bil sem le delovni konj, delovni konji pa ne pišejo dnevnikov.«

V Ameriki se je počutil kot riba v vodi, oboževal je vse ameriško: velike prostore, muzikle, western filme, Hollywood...zaradi tega so ga poimenovali kot »baletnega kavboja«. Ameriško državljanstvo je dobil leta 1939. Angažirali so ga v Metropolitanu, vodil je nekaj samostojnih baletnih skupin, potem pa se je ustallil v svojem New York City Balletu, ki mu je pomenil prav toliko kot lasten otrok. »Baletniki in balerine mi pravijo mati, ne oče. To je najprimernejše,« je dejal svojemu biografu.

Vrednost Balanchinejevih del bodo ponovno presojali, danes, v drugačnem času in z novih perspektiv, le njujorški in pariški baletniki morajo začeti plesati v čast velikega koreografa.

George Balanchine s člani New York City Balleta

MADONNINO ZATOČIŠČE V NEKDANJEM
GANGSTERSKEM GNEZDU

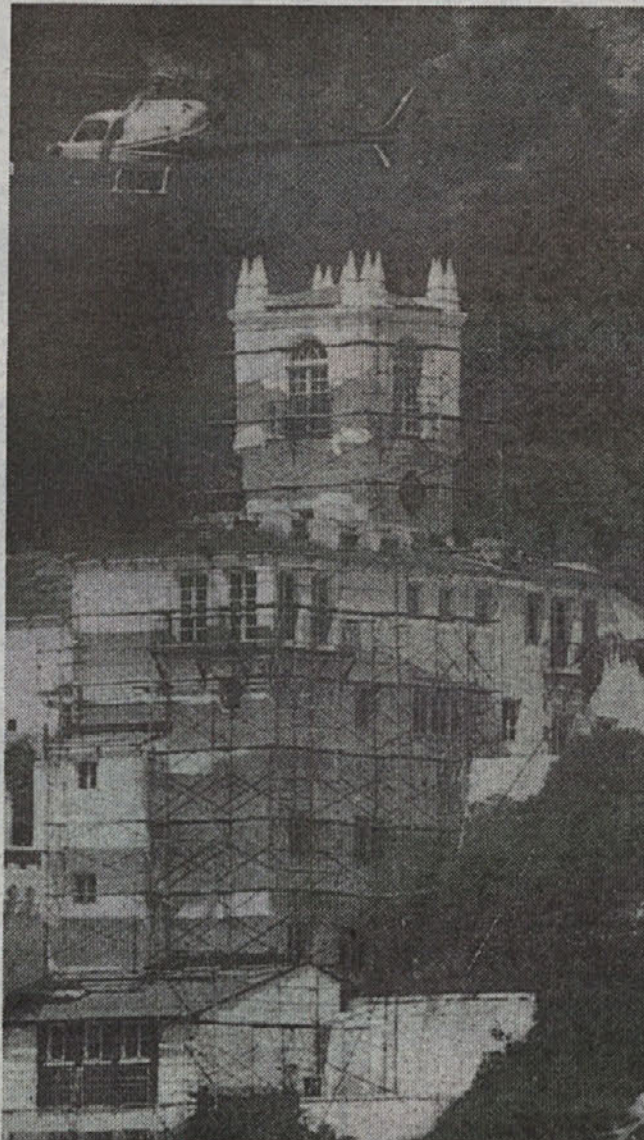
UJETNICA LASTNE SLAVE

Madonna se je želela zaščititi pred radovednimi pogledi, in je plačala šest milijonov dolarjev za veličastni dvorec v hribih nad Los Angelesom, nekdanje skrivališče Bugsyja Siegela. Niso ji dovolj visoki zidovi, ne most, ne vrata iz impregniranega jekla, vgraditi bo dala še posebni sistem zaščite. Res potrebuje počitnice – utrujajo jo oboževalci in nenaklonjene kritike.

Pevka in vse bolj ambiciozna igralka se je pridružila številni ekipi utrujenih zvezd, pripravljenih plačati milijone dolarjev, da bi se skrili pred radovednimi pogledi navadnih hollywoodskih smrtnikov. V iskanju izolacije je stopila ob bok svojim kolegom, kot so Cher, Rod Stewart, George Michael, vendar pa vsi skupaj v primerjavi z zaščitnim sistemom Michaela Jacksona sodijo v »otročki vrtec«. Jacksonov »Neverland« ranč, ki je sto milj oddaljen iz Hollywooda, obkrožajo drevesa, grmovje in eksotične rastline, v katerih so skrite kamere. Možnosti,

Znano je, da ima v lasti že nekaj dobro opremljenih prebivališč, na primer tri milijone vredno »vikendico«, ki pa v primerjavi z Bugsyjevimi posestvom deluje kot klet. V zadnjih šestih mesecih, odkar je kupila dvorec, je angažirala številne arhitekta in oblikovalce, ki ji morajo napraviti razkošno domovanje. Stolp prilagajajo sedemdeset let staremu dvorcu, v bazen vgrajujejo posebne cevi in ploščice, staro streho pa bodo zamenjali s stilizirano špansko.

Helikopterji vsak dan obletavajo posestvo, let pa je dovoljen samo s posebnim do-

Bugsyjev dvorec, današnje Madonnino zatočišče, za katerega je odštela šest milijonov dolarjev, preletavajo helikopterji radovednih oboževalcev.

Bernhard, svoj čas njena velika prijateljica.

Cetudi je Madonnin bančni račun iz dneva v dan debelejši, je v medijih vse manj priljubljena. Po pričakovanjih je dvignila veliko prahu s pretenciozno knjigo »Sex«, kritizirali so jo zaradi vloge v erotičnem trilerju »Body Of Evidence«, mnogi pa menijo, da prave kritike šele prihajajo, kar naj bi prinesel njen novi film »Snake Eyes«, ki ga bodo začeli prikazovati jeseni.

Kritiki so neutrudljivi: Madonna potrebuje počitek! Za razliko od razkošja, ki jo obdaja, sijaja reflektorjev, ki jo spremljajo na slehernem koraku, potrebuje le navadno, prazno sobo s posteljo, na kateri bi se lahko odpočila.

Med tistimi, ki so prepričani, da je pevka in igralka na robu živčnega zloma, je režiser Abel Ferrara, podobno

meni tudi Sean Penn, njen nekdanji soprog, ki jo je redkokdaj omenjal, odkar sta se razšla. Danes je poročen z igralko Robin Wright (Kelly iz Santa Barbare) in izjavlja naslednje: »Ona je le žalostna, izgubljena in osamljena duša.« Madonna se hitro zasedla svojih novih igralk, tako ji potem, ko je kupila luksuzni apartma na Manhattnu in ga uredila po svojih željah, kmalu ni bil več po volji. Potolažila se je z vilo na obalah Miamijsa na Floridi in kupila še hišo v hollywoodskih hribih, ki jo je po letu in pol zamenjala z Bugsyjevimi posestvom.

Ko je ustanovila filmsko podjetje »Maverick«, je najavila, da bo snemala filme, v katerih ne bo igrala, potem pa se je izkazalo, da je v vseh projektih ona ključna oseba. Deloholičarka ali bolno ambiciozna oseba?

RAJ V MIAMIJU

Sylvester Stallone, eden najbolje plačanih hollywoodskih igralcev, se je zasilil svojega razkošnega stanovanja v mestu sanj in se odločil, da si kupi novega – za dvanajst milijonov dolarjev. Veličastna vila je v Miamijsu na Floridi, odlika okolja, ki jo obkroža, so impresivni japonski vrtovi, vinska klet s 50 tisoč buteljškami in majhno pristanišče, v katerem je zasidrana razkošna jahta. Njegovi sosede v novem rajju bogatih in slavnih so Cher, Madonna, De Niro, Julio Iglesias, Gloria Estefan, Gianni Versace in še nekateri.

PRESLIKANI BANKOVCI

S pomočjo enostavnega barvnega fotokopirnega aparata, s katerim lahko skoraj vsakdo postane ponarejevalec, je zapečaten usoda monopola gangsterskih šefov vrhunskega kriminala v trgovini s ponarejenim denarjem.

»Poleg klasično organiziranih band je vse več postranskih ponarejevalcev – narkomanov, drobnih preprodajalcev, pa tudi povsem običajnih ljudi, ki si v prostem času privoščijo 'izdelavo' bankovca ali dveh,« je na pred kratkim v Duesseldorfu potekajočem simpoziju povedal svetovalec nemške kriminalistične policije Harmuth Jaufmann.

Nič enostavnejšega za tistega, ki se loti tega posla, saj mora pritisniti samo gumb. Ponarejevalci bodisi najdejo sodelavca, ki jim nudi servis za kopiranje, bodisi fotokopirno napravo ukradejo. Z majhnim skenerjem in laserskim tiskalnikom v barvah, ali z enim računalnikom z dvema in tremi programi za »piljenje« slike, lahko to izvedejo kar doma.

Medtem ko se trgovina s tiskanimi ponarejenimi bankovci giblje med 70 in 80 milijoni dolarjev na leto, so se v zadnjih dveh letih fotokopirani falsifikati povečali za dva milijončka. Po virih francoskega urada za preprečevanje ponarejanja denarja so nova tarča falsifikatorjev postale Francija, Italija, Nemčija in Velika Britanija. Ker je mogoče dolar lahko ponarediti, so ZDA že dolgo na udaru.

STEKALIŠČE UKRADENIH UMETNIN

Po razpadu Sovjetske zveze in odpiranju mej vzhodnih držav je postala angleška metropola največje mednarodno tržišče za prodajo ukradenih umetniških del. London je bil že prej pomembno tržišče z umetninami, saj uživa posebno fiskalno določbo, zanimivo za prodajo umetnin in življenje več kot 2400 stariharjev in trgovcev z umetninami.

»Obstaja svobodno tržišče, dostopno tudi umetniškimi delom, ki pridejo v London po nedovoljenih poteh,« potrjuje narednik Tony Russell iz enote Scotland Yarda za preprečevanje trgovine z ukradenimi umetninami. London je tem privlačnejši za ukradeno umetniška dela, ker Velika Britanija ni ratificirala konvencije Združenih narodov o vrnitvi ilegalno izvoženih umetniških del matičnim državam.

Poleg vzhodnoevropskih, med katerimi izstopajo predvsem ruska, naj bi bile na londonskem tržišču dostopne tudi grške, italijanske in kitajske umetnine. Kar tiče slednjih, je tekom osemdesetih let Kitajska diskretno dovolila izvoz starinske keramike preko Hongkonga. Od takrat poskušajo pretrgati to gibanje, vendar brez uspeha. Ker Kitajska nima možnosti, da bi na svojem širokem ozemlju dosegla spoštovanje zakonov, lahko na londonskem črnem trgu po ceni 400 do 700 funtov kupimo kipec iz dobe Tang in Han.

Če je neko mesto središče prodaje umetnin, avtomatično postane tudi tržišče prodaje ukradenih predmetov. Mnogo ljudi niti ne ve, da so kupili ukraden predmet, saj je slednji spremenil več lastnikov.

»Madonna je žalostna in osamljena duša,« pravi njen nekdanji soprog Sean Penn.

da se nepovabljen gost prikrade na posestvo in si ga ogleda, so enake scenariju iz znanstveno fantastičnega filma, edino mesto, iz katerega vztrajni oboževalci lahko vidijo vsaj droben utrip, je zrak. To so dojeli tudi Madonnini oboževalci in najnovejša privlačnost je postalo letenje s helikopterji nad Hollywood Hillsom. Vidijo le obrise, ki obkrožajo sedemdeset let staro gangstersko gnezdo, v katerem se danes namesto Bugsyja Siegla skriva Madonna. Buggy je v tem skrivališču preživel počitnice in načrtoval svoje akcije, na filmskem platnu ga je upodobil Warren Beatty, nekdanji Madonnin prijatelj, s katerim je igrala v filmu »Dick Tracy«.

Madonno je pritegnil predvsem zaščitni sistem, ki pa ga namerava še izboljšati.

voljenjem lokalnih oblasti. Madonna je drago plačala svojo zasebnost in v povračilo zahteva – mir.

Preuredili bodo tudi notranjost. Pevka želi imeti brezhrebno opremljeno telovadno dvorano, popoln sistem ozvočenja pa so vgradili v devet spalnic in šest kopalnic.

Dogajanje je izzvalo številne govornice, tudi pri njenih kolegih, ki so naklonjeni k zaščitnim »nenaravnostim«. Madonne pa besedčenje ni ganilo in se je vsemu navkljub podala v osamitev, mnogi se sedaj sprašujejo, ali namerava ostanek življenja preživeti v stilu Grete Garbo.

»Prostovoljno bo postala ujetnica lastne slave. Ponuja pa tudi dokaz, da z denarjem ni mogoče kupiti naklonjenosti,« ugotavlja Sandra

KRIŽI IN TEŽAVE NA DELOVNEM MESTU

KAKO OPRAVITI S ŠEFOM

Trening preživetja v pisarni dokazuje, kako vzdržati, dokler grozni šef ne bo omagal.

OPRAVLJAJTE SVOJE DELO! Pristojnost je v vsakem primeru najboljša obramba. Če pa vas prizadene kritika, vam ne bo pomagala niti najbolj izpiljena taktika.

KONEC Z ODVISNOSTJO! Odločilno orožje vašega težkega šefa je, da ste duševno odvisni od njegove avtoritete. Z njegovimi muhami boste opravili tako, da boste izklopili svoja čustva in mu prikazali, da so njegovi predpostavljene več, kot je on sam; postavite mu torej nekoliko višjo oviro pri vašem neustavljivem vzponu.

OSTANITE HLADNOKRVNI! Šefi, ki so strah in trepet, imajo običajno zelo kaotično duševno življenje in nastopajo temu primerno nekontrolirano. Ohranite trezno glavo, četudi bodo že vsi obupali. Šele ko boste lahko pametno kontrolirali vsako posamično situacijo, boste lahko razvili udarno strategijo za vsakdanjo vojno na delovnem mestu. In tudi vzdržali. Kajti, bolj ko boste zanesljivo delovali na druge, bolj prismsuknjeno bodo videti dejanja vašega šefa.

POIŠČITE NJEGOVO AHILOVO PETO! Vsak tiran ima svojo šibko točko. Določite jo in jo potencirajte. Moto se namreč glasi: Zaradi svojih posebnosti ne bo postal bolj močan, temveč le bolj dojemljiv za kritiko. Če pa spada še med vase zaljubljene tipe, potem mu dajte vedeti, da ni preveč priljubljen. Če je nagnjen k temu, da rad pregloboko pogleda v kozarec, potem organizirajte poslovna kosila v lokalih z dobro vinsko kletjo. In kar takoj zapišite termine pomembnih sestankov z vodstvom podjetja na njegov koledar.

BODITE PRIPRAVLJENI! Nekega dne bo omagal. In ko bo napočil ta trenutek, imejte z njegovimi predpostavljeneimi dobre stike, ki vam bodo zagotovili, da vam ne bo spodletelo, temveč boste morda celo podedovali njegov sedež.

In kot dodatek: odkrito rečeno, samo od sebe ne bo šlo. Toda kje pa je zapisano, da so spletkarske igre zadeva samo velikih živali.

Spoznajte svojega šefa

Delovno mesto je blaznica; kraj dejanja despotski, zadržani, prijateljski ali zavrt predpostavljene. Tipologija, ki vam bo razodela, kako ravnati s svojim šefom. Še vedno pa je najboljšo sredstvo izbire diplomacija, kajti za odповed je še dovolj časa.

DESPOT: zahteva brezpogojno lojalost in predanost firmi. Poslušnost je čisto na vrhu njegove liste želja, individualnost čisto na dnu. Kljub temu pa ima v svoji bližini raje macho tipe (ženske in moške) kot pa priliznjence. Vede se oblastniško. Nekako tako, da svoje sodelavce ošteva glasno, tudi pred drugimi.

Tipičen primer: »Kalkulacije se ne ujemajo. Vsakdo, ki ima le malo občutka za

številke, bi to takoj opazil. Toda vaš talent za matematiko, gospa Maier, je omejen na štetje levih in desnih zank.« KAKO BOSTE RAVNALI Z NJIM? Z veliko ljubez-

pleksi si v oddelku prostovoljno ne bo ustvaril podobe močne osebnosti. V naprednih študijah je takšen tip šefa pravi primer za psihiatra. Prepričan je, da bi ga vsakdo

ni, pa če vam je še tako težko. Odkrita lojalnost despotu zelo prija, nikoli pa ga ne ošteva pred drugimi. Priložnostno ga vprašajte tudi za kakšen nasvet. To dokazuje njegovo zmerno premišljenost. Če spada med tiste prenatane tipe, si po možnosti kar največ dejanj zapišite. To lahko reši vaše delovno mesto, kadar doživite polom in despot pobesni.

ZAVRT: Rad se skriva za strukturami, organigrami (shema organizacije) in za višjimi upravnimi organi. Pozor! Intrige in zahrbtnost sta veliko bolj verjetni kot odkrit pogovor. Silo nerad odloča sam. Končno se panično boji svojega neuspeha, hkrati pa ne nevrotično prestrašen, da ne bi izgubil svoje službe. Zaradi tega boste zelo redko sprejeli natančne smernice za delo. Takšen šef s kom-

v njegovi okolici najraje zgrabil za vrat.

KAKO BOSTE RAVNALI Z NJIM? Vljudno, a odločno ga prosite, naj vaše delovne naloge in vašo odgovornost pisno definira (tako na splošno, kot tudi posamezne naloge in projekte). Parite na to, da vaš doprinos k dobremu delu ne bo ostal prikrit (podpišite se na delovne listine, prosite ga, naj jih vzame s seboj na razgovor). Nič ne bo narobe, če boste nastopili bolj odkrito, saj boste s tem izsilili spoštovanje. Kdor pred njim nastopa še bolj zavrt, kot je sam, je samo dobrodošel predpražnik.

ZADRŽANI: s sodelavci, ki so na nižjem položaju, komunicira zelo hladno, najraje pa sploh ne. Končno je on nekaj boljšega kot njegovi drugorazredni podložniki. Asistente in tajnice potrebu-

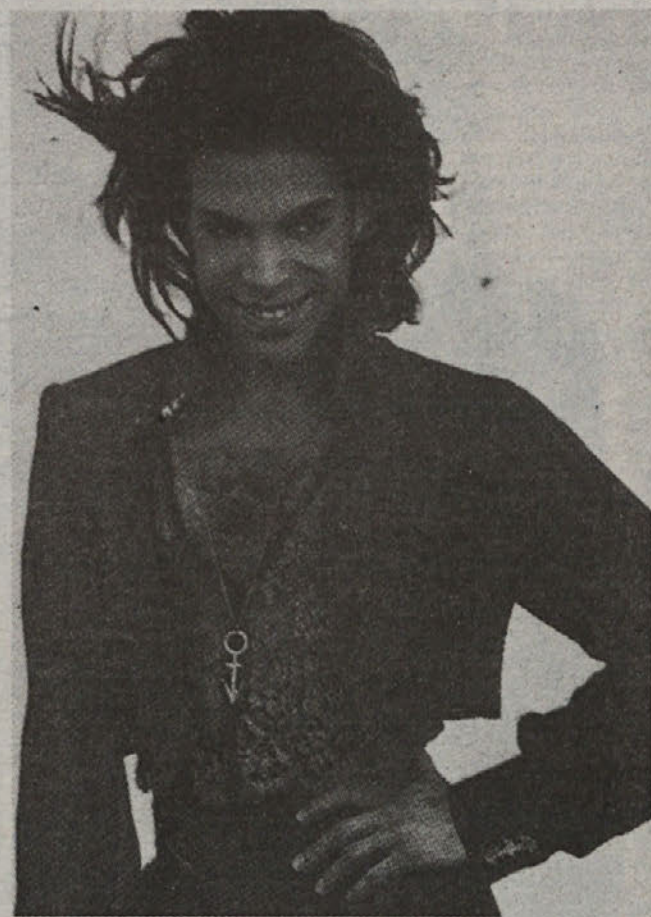
je za svoje posrednike, zelo težki prototipi pa poskrbijo za pretok informacij v pisni obliki. Takšnemu zadržanemu šefu sicer odločitve ne delajo težav, lahko pa se zgodi, da bo že dogovorjene zadeve opustil ne glede na navade in pričakovanja drugih. Je zelo muhast in trpi zaradi zasledovalne blaznosti. Izraziti primeri takšnih posebnosti vidijo v vsakem sodelavcu konkurenčnega vohuna.

KAKO BOSTE RAVNALI Z NJIM? Zlasti tako, da odkrijete Ahilovo peto – njegovo šibko točko (človeško, ne strokovno)! To je negotovost. Majhni piki z buciko imajo čudovit učinek. Nekako takole: »O našem najnovejšem projektu pa zadnje čase nisem slišal kaj preveč prijetnega.« Samo nekaj besed, s katerimi boste izrazili zaskrbljenost in sočutje zadostuje, da ga boste omehčali. Kljub njegovi zadržanosti boste lahko z njim odkrito spregovorili: »Končno pa so dobri sodelavci prav tako potrebni za uspeh našega podjetja.« AMIKAL – načeloma ke zelo prijeten šef. Z njim se lahko prijetno pogovarjamo, delamo, celo smejimo. V idealnih primerih se z njim lahko pogovarjamo celo o osebnih težavah. Vsekakor pa to prijateljstvo včasih spremljajo manj vzneseni motivi. Klasičen primer vsiljivca namreč rad vabi svoje sodelavce za zasebne zabave, spoznava družine uslužbencev, zanimajo za njihovi hobiji, otroci in njihova dopustniška doživetja. Vse to pa mogoče počne z natančno določenim namenom: ve namreč, da bo s tem svoje sodelavce čustveno pridobil. Tako pa jih bo tudi lažje izkoristil. V skrajnem primeru bo celo osebno poklical babico, da bi še nekaj časa popazila na otroke. Končno jo tudi pozna z zadnje pakušine vina. Seveda pa lahko nastanejo tudi težave, kadar stvari ne potekajo, kot bi morale. Običajno je takšen šef dobro razpoložen in vesele narave. Toda gorje, če mu kaj prekriža račune. Tedaj se lahko kratkoročno spremeni v pravega despota.

KAKO BOSTE RAVNALI Z NJIM? Uživate v delovnem vzdušju, toda ne spuščajte se v odnose med dvema partnerjema. Stiki do vaših kolegov, nekoliko nad njegovo ravnijo, bodo poročili, da vaš uspeh ne osrečuje le šefa, temveč je koristen tudi za vašo kariero. Kajti prijateljskemu šefu je v najmanjšem interesu, da bi njegovi sodelavci napredovali in ga zapustili potem, ko je dosegel njihovo vdanost. Pazil bo, da vam tega ne bo priporočal. Da pa v svojem izkoriščanju ne bo prekoračil meje sprejemljivosti, vam priporočamo, da določite pravila za tiste stvari, ki vam resnično veliko pomenijo (tri proste nedelje).

WIENERIN, MAGAZIN FUER DIE FRAU, priredila Nina Mom

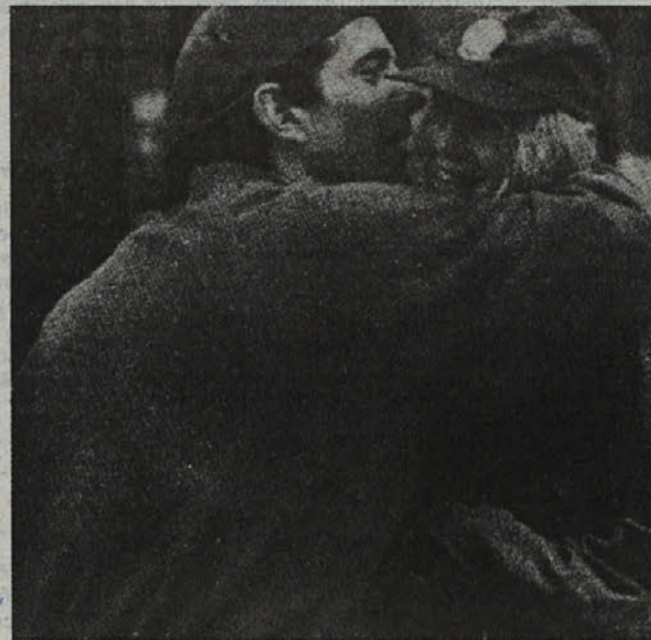
MIKROFONI

Prince je v popularni oddaji v živo »Arsenio Hall Show« povabil oboževalce, naj se mu pridružijo na odru. Odziv je bil večji glede na pričakovanja in miniaturni zvezdnik se je nenadoma znašel na tleh. V akcijo so stopili redarji in pomirili pomočnike na odru, nakar je Prince ugotovil, da sta izginila njegova najljubša ročno izdelana mikrofona. Studio so zaprli in nihče ga ni smel zapustiti, dokler niso odkrili obeh skrivnostno izginulih in njemu k srcu priraslih mikrofonov v obliki pištol.

KENNEDYJI LJUBIJO PLAVOLASKE

John F. D. Kennedy Jr. D, sin pokojnega ameriškega predsednika, in igralka Daryl Hannah sta v javnosti dolgo prikrivala svojo zvezo, dokler ju lepi sončni dnevi niso privabili na romantičen sprehod v njujorški Central Park, kar pa je zadostovalo, da so že naslednji dan njune zaljubljene fotografije preplavile časopise. Petintridesetletni pomočnik javnega tožilca in dvaindvajsetletna zvezdnica živita skupaj od začetka leta in vedno pogosteje omenjata poroko. Johnova mati Jackie Kennedy-Onassis, ki dela v New Yorku kot urednica knjižnih izdaj, je nad sinovim izborom navdušena. Kot pokojnemu očetu, ki so ga obtoževali za afero z Marilyn Monroe in Angie Dickinson, so tudi sinu všeč plavolaske.

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

PROGRAMIRANJE SPREMLJA AKTIVNOST MOŽGANOV

RAČUNALNIK IN SIVE CELICE

Do sedaj so bile samo hipoteze, končno pa so psihološki eksperimenti pokazali, kako delo z računalnikom učinkuje na mišljenje in občutje.

Najprej niti ni bilo tako preprosto najti resnične laike za računalnik, opisuje dunajska psihologinja Irene Hahnekamp začetne težave za njen eksperiment. »Hotela sem ugotoviti, kako zelo delo z računalnikom vpliva na kreativnost in na sposobnost predstavljanja.«

Hahnekampova je izbrala 60 programerjev, uporabnikov normalnih programov, in EDV laikov, ki jih končno najdeš le še med učitelji in socialnimi delavci, ko si izmišljajo sestavljene glavne stavke in asociirajo, kaj vse lahko napravimo z »zidakom«. Ko je merila to vrsto »kreativnosti«, najprej sploh ni opazila razlik. »Programerji so očitno prav tako kreativni, kot normalni ljudje«, je spoznala psihologinja.

Nato so vse tri morale delati, kot so bile navajene. V prvi so programirali, v drugi so se mučili s sestavljanjem teksta in tabeliranih kalkulacij, v tretji skupini so delali izvlečke tekstov s svinčnikom na papir. Po dveh delih so poskus zopet ponovili. Rezultat je bil sledeč: »Tisti, ki so pri delu uporabljali računalnike, so bili še bolj iznajdljivi, pri akrobatih s svinčnikom pa se ni ničesar spremenilo. Samo programerjem ni prišlo več ničesar na misel.« Programerji so torej odpovedali že po tako kratkem času, je viden rezultat opisal Michael Trimmel, docent na Institutu za psihologijo na Dunajski univerzi.

Pri nekem drugem poskusu so dojeli, kako se sposob-

nost, da bi iz zmede medsebojno nepovezanih linij, v katerih so skrite figure, spremeni. Že po pičli uri so bili programerji znatno manj sposobni, da bi nalogo rešili. V navideznem nesmislu pa se bolje znajdejo tisti, ki imajo pri delu s pločevinastimi bebcami rutino.

Studentje informatike lahko tuži po daljšem delu na ekranu ohranijo v spominu mnogo nesmiselnih zlogov kot pred tem. Bodoči medicinci so bili svojim binarnim kolegom na začetku sicer enakovredni, toda po daljšem delu na ekranu so zamenjali dvakrat toliko zlogov kot informatiki. Pri meritvah tako imenovane »kontrolne pričakovanja«, z njo psihologi presojujejo, koliko se kdo čuti samoodgovornega ali pa odvisnega od tuje pomoči, sreče ali usode, so bili izsledki še bolj jasni.

»V delu z računalnikom obstaja jasen socialni deficit,« je podal zaključek Trimmel. »Informatiki se čutijo manj samoodgovorne in samoodločne.« Celo računalniški friki čutijo, da so potem, ko so zmogli programske naloge z nenavadnim papirjem in svinčnikom, vse prej kot gospodarji svojih misli in stanja.

Ob izsledkih enega samega testnega vprašanja pa se pokaže obratna tendenca, ob kateri pa se bodo čudili samo tisti, ki se še nikoli niso spoprijeli z novimi programi. Za napake pri računalniškem delu se čutijo testirane osebe, ki programe zgolj uporabljajo, bistveno manj od-

govorne kot profesionalni programerji. Trimmel in Co so poskušali dognati, v kolikšni meri ukvarjanje z biti učinkuje na funkcije možganov.

Več kot so imele testne osebe izkušnje z računalnikom, bolj so opazovale predmet z enim in istim očesom. Tisti, računalnika navajeni, pa so predmet opazovali nehote zdaj z enim, zdaj z drugim očesom. Navodilo raziskovalcev je, da se lahko porazdelitev možganskih sposobnosti v desni in levi hemisferi (možganski polobli) pri delu z računalnikom tudi spremeni.

Meritve možganskih tokov pa kažejo na naslednje: kdor je rešil naloge s svinčnikom in papirjem, je pokazal višjo in predvsem širšo aktivirano možganov. Tudi obdelava tekstov ali računalniška igra »Tetris« proizvajajo podobno električno merljivo koncert možganskih celic. Pri programiranju pa je možno te možganske aktivnosti dokazati le na nekaterih koncentriranih točkah.

Možno je, domneva Trimmel, da izdelajo togi procesi v računalniškem jeziku prav tako toge vzorce v možganih. »Ta vzorec bi lahko bil uporaben za računalniško dejavnost, vendar posplošen na drugih življenjskih področjih.«

Če bi cela vrsta poskusov, ki tačas potekajo, potrdila te ugotovitve, bi se naj naslov glasil: Programirano delo lahko vodi k temu, da bodo »možgani svojo specializacijo opustili.«

PROFIL, priredila Nina Mom

HOROSKOP

Oven 21. 3. – 20. 4.

Imate občutek, kot da bi lepi sončni dnevi želeli izriniti napečnosti iz zimskega obdobja. V ljubezni bosta prevladovali intenzivnost in raznolikost, preživljali boste novi medeni mesec. V naložbah in pri delu vam svetujemo večjo previdnost. Srečne številke: 4, 7, 8, 10, 23.

Bik 21. 4. – 20. 5.

Navzven ne kažete večjih sprememb, v sebi pa delate red, tudi v odnosih z vašim partnerjem in družino. Zavedate se, da vse ne more biti idealno in temu primerno ravnate, sklepali boste kompromise. Tiha sreča, ki jo slutite v prihodnje, vam daje moči. Srečne številke: 2, 6, 7, 12, 25.

Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

Pred vami je obdobje, polno sprememb in aktivnosti, vendar se vse ne bo razpletlo tako, kot si zamišljate. Spopadali se boste s toliko večjim pritiskom, ker ste preobčutljivi in negotovi glede nekaterih odprtih vprašanj, ki zadevajo vašo prihodnost. Srečne številke: 1, 3, 9, 11, 28.

Rak 22. 6. – 22. 7.

Ukvarjate se z nekaterimi težavami v zasebnosti, vendar jim ne posvečate preveč časa in energije. Podajte se v uresničevanje poslovnih načrtov, ker se vam ponujajo ugodne možnosti. Dolgoročne vezi se bodo stabilizirale. Zdravje bo občutljivo. Srečne številke: 2, 5, 6, 13, 21.

Lev 23. 7. – 23. 8.

Kmalu bo za vas konec kritičnega pomladnega obdobja in lahko si boste oddahnili, bližajo se vam ugodni dnevi in dogajanja se bodo odvijala tako, kot ste si zamislili. Pripravite se lahko le na manjša razočaranja, za katera bodo poskrbeli vaši sodelavci. Srečne številke: 4, 7, 8, 16, 25.

Devica 24. 8. – 23. 9.

V pričakovanih bodite umirjeni, večjih naporov se izogibajte in pazljivo ocenite poslovno situacijo.

Stiki s sodelavci vam bodo povzročili nekaj manjših težav, zaradi katerih pa ne boste obupovali. V ljubezni ravnajte modro in ne prehitujte časa. Srečne številke: 2, 6, 9, 15, 22.

Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

Bolje boste razpoloženi in prihodnost bo videti svetlejša. Razlogi za nezadovoljstvo se bodo pojavili le pri poslovnih stikih in v pomnoženih obveznostih, ki vam jih bodo naložili. Osredotočite se na kratkoročne cilje in pazite na zdravje. Srečne številke: 1, 7, 9, 19, 20.

Škorpion 24. 10. – 22. 11.

Lažje boste zadihali, saj se končuje za vas neugodno obdobje. Še zmeraj pa se ne smete prepustiti, ampak razmišljajte in iščite rešitve svojih problemov v nenavadnih poteh, ki pa so bolj očitne, kot si mislite. Ne hitite, čas je na vaši strani. Srečne številke: 3, 5, 6, 11, 24.

Strelec 23. 11. – 21. 12.

Planeti vam pripravljajo prijetna presenečenja, pa tudi nekaj grenkih trenutkov, ki pa vam ne bodo

zagrenili vsega lepega. Svetujemo vam previdnost v poslu, potrpežljivost pri reševanju družinskih problemov, ki se bodo kopičili, in večjo skrb za zdravje. Srečne številke: 3, 4, 7, 13, 27.

Kozorog 22. 12. – 20. 1.

Težave pri delu vam ne bi smele povzročati slabe volje, saj ste rojeni za vestno izvrševanje zadanih nalog in smiselno organizacijo časa. Izkažite se, kolikor le morete, uspeh je zelo blizu. Spremembe v načinu življenja bodo pozitivno vplivale na zdravje. Srečne številke: 2, 6, 7, 15, 21.

Vodnar 21. 1. – 19. 2.

Po precej dolgem obdobju negotovosti se boste rešili naraščajočega strahu pred prihodnostjo in nad spremembami boste tudi sami prijetno presenečeni. Tudi v ljubezni se bodo dogajali pomembni premiki, uspeli boste najti skupen jezik. Srečne številke: 1, 4, 9, 17, 23.

Ribi 20. 2. – 20. 3.

Poskušajte najti v vsem, kar se vam dogaja, globlji smisel in pomen. Ozrite se vase in iz prihodnjih dogodkov izvlecite pomembne pouke, pazite pa, da se ne izgubite v nevihtih občutkov. Pazite na zdravje in počnite predvsem to, kar imate najbolj radi. Srečne številke: 3, 5, 8, 10, 22.

NOVA DOBA

KATALOŠKA PRODAJA
KUPUJTE CENEJE

NOVA DOBA

AVTO IONIZATOR

RAZPRŠI in NEVTRALIZIRA vse težke delce v vašem avtu. (Nevtralizira CIGARETNI DIM, OSVEŽI ZRAK)
Enostaven priklop, na na vtičnico vžigalnika
ENOSTAVNO, HITRO in EKONOMIČNO do svežega zraka v vašem avtomobilu.

CENA: 1.920,00 SIT + poština

NIČ VEČ
ZAKAJENIH PROSTOROV

EKOLOŠKI PEPELNIK GO-GO

Prijatelj kadilcev, predvsem pa NEKADILCEV. S posebej vgrajenim dvojnimi filtrom (karbonski granulat in sintetična tkanina, ki absorbira dim) skrbi za čistejši zrak v prostoru. Za delovanje potrebuje dva 1.5 V baterijska vložka (nista priložena)
POSKRBITI ZA PRIJETNO POČUTJE IN ZDRAVO BIVANJE VAS IN VAŠIH OTROK.

CENA: 2.880,00 SIT + poština

DEKLETA IN ŽENE – LAHKO STE ŠE LEPŠE

SAMOLEPILNE TREPALNICE

iz naravne dlake; odlično pristajajo vsaki ženski od 14 do ... let.
Priloženo lepilo vam omogoča trajnejšo uporabo.

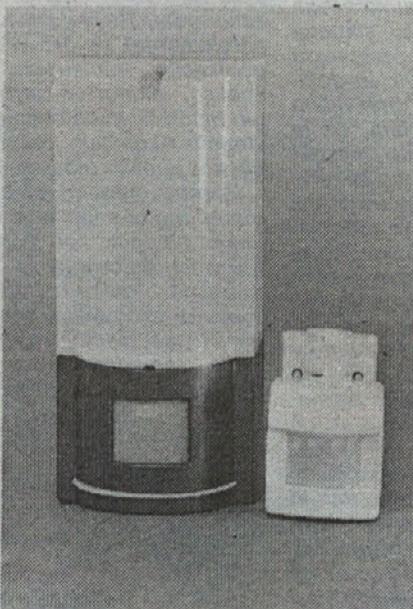
CENA: 1.584,00 SIT + poština

UMETNI NOHTI

v različnih barvah s priloženim lepilom. Lahko vam ponudimo: 3 vrečke po 20 kosov v treh barvah in to: ROŽNATA, BISERNA in RDEČA.

CENA: 540,00 SIT + poština

ALARMNA SVETILKA
S SENZORJEM

Varuh vašega premoženja in denarja. Samodejno se prižge ob prvem mraku ali kadar se ji kdo približa.

Še posebej je primerna za verande, garaže, poslovne prostore, vhode v stanovanja in gospodarska poslopja...

ZA VAŠE VAROVANJE IN VARČEVANJE

CENA: 6.600,00 SIT + poština

VSE NAVEDENE IZDELKE LAHKO NAROČITE V NOVI DOBI
Z NAROČILNICO ALI PO TELEFONU /063 – 441 606 ali
441 215/ ali po telefaksu /063 – 26 903/ in po pošti
na naslov: NOVA DOBA,
Aškerčeva 15, 63000 Celje.

Naročilnica

Priimek in ime: _____ Naročam
_____ kosov izdelka po ceni _____ po ceni _____
_____ po ceni _____

Moj naslov: _____

Plačilo po povzetju.

S polletno naročnino imate že plačan komercialni oglas velikosti 5 cm v stolpcu.

S plačano naročnino za pol leta ali celo leto pa povrh tega postanete kandidat za pol kilograma čistega zlata.

Spoštovani naročniki!

Časi so takšni, da smo se žal prisiljeni marsičemu odpovedati. Le enemu samemu se ne smemo – informacijam. Časopis Nova doba pa skrbi za pravočasno in resnično informiranje.

Kaj še daje Nova doba?

ENAKO CENO ČASOPISA ZA NAROČNIKE ČEZ VSE LETO Mali oglas zastonj Zanimivosti iz sveta glasbe in svetovne mondene družbe Televizijski program in napovedi za prireditve

Z izpolnjeno in poslano naročilnico postanete član velike družine časopisa Nova doba. Naročnino nakažite na žiro račun Nove dobe pri celjski SDK št. 50700 – 603 – 31455.

Pol kilograma čistega zlata

za stare
in nove naročnike tednika
Nova doba

NAGRADA ZA ZVESTOBO

Začetek nove velike nagradne igre

Nova doba obvešča, osvešča in nagrajuje

Edini pogoj: plačana naročnina

NOVA DOBA

NAROČILNICA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov. (število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

podpis naročnika

MALI OGLASI

KNJIGOVODSTVO za podjetnike in obrtnike vodim. Informacije na tel.: 0601/ 42-201 MAJSO HIŠO, novo, v Šmarju, in mešan gozd prodam. Milka Breznik, Nušičeva 10, 63000 Celje, tel.: 063/ 24-931, dopoldan

STANOVANJE IN HRANO zastonj dam ženski z otrokom ali dvema ženskama. Alojz Gmajner, Celjska cesta 43, 63212 Vojnik

BEGUNEC IZ BOSNE z malimi otroki sem. Prosim dobre

ljudi, da mi podarijo hladilnik. Ipič Mahmud, Ribaričeva 3 (soba št. 9), 63000 Celje, tel.: 063/ 32-672 (recepcija) ENAINPOLSOBNO STANOVANJE, 34 m² v 4. nadstropju Tkalske 3B v Celju, menjam za enakovredno, po možnosti centralno ogrevano stanovanje v nižjem nadstropju Knežjega mesta. Tel.: 063/ 38-354, zvečer

STANOVANJE, 53 m², telefon, CTV, CK, prodam. Tel.: 0608/ 33-491, Krško, po 18.00 uri

NOVA DOBA

VZHODNA EVROPA LJUBI REKLAME

Pred padcem komunističnega režima je po letu 1989 do tedaj skoraj neobstoječe reklamiranje prodrlo in osvojilo skoraj vse države srednje in vzhodne Evrope, ki se poskušajo prilagoditi tržnemu gospodarstvu. Tekom zadnjih treh let se reklame pojavljajo v tisku, na radiju, v javnem prevozu in v urbanih prostorih. Televizija je kot na zahodu najrentabilnejši mediji na tem področju.

Z zemljepisnega in demografskega gledišča je vzhodna Evropa vključno z bivšo Sovjetsko zvezo potencialno tržišče s 420-imi milijoni prebivalcev. Velike zahodne reklamne agencije, ki iščejo nova tržišča so omogočile ta razvoj z utrditvijo svojih pozicij v srednji in vzhodni Evropi, kjer so lokalne agencije povsem marginalne. Spremljale so velike multinacionalne firme, ki so njihovi glavni naročniki. Čeprav se je po letu 1989 reklamno tržišče razvilo v svoji kvantiteti in kvaliteti, se proces dosti počasneje razvija v Romuniji in Bolgariji.

Po oceni Donalda Scota se ta proces odvija v zahodni Evropi z dvema hitrostma.

Na eni strani so Poljska, bivša Čehoslovaška in Madžarska in Romunija z Bolgarijo na drugi strani. V slednjih dveh namreč primanjkuje strokovnjakov in sredstev, reklame v dnevnem časopisu pa so skoraj nečitljive zaradi slabe kvalitete papirja. Medtem ko je v prvi skupini držav reklamam posvečenih med 20 in 22 minut v sekvencah po pet minut, obstaja v Romuniji in Bolgariji samo ena sekvenca petnajstih minut, kar ima morda negativen vpliv na TV-gledalce.

Znak bliskovitega razvoja reklamnega tržišča je tudi povečanje cene za več kot 60-ih odstotkov v vseh državah tekom zadnjih mesecev. Cena enega reklamnega

spota v trajanju pol minute se giblje od 2.500 dolarjev na Madžarskem do 7.000 dolarjev na Poljskem. V Bolgariji je potrebno za njega odšteti povprečno tisočaka, medtem, ko v Rumuniji zahtevajo še štiristo dolarjev manj.

Na vzhodu je vse težje pritegniti potrošnike s sinhroniziranimi zapadnimi reklamami, saj tam cenijo predvsem reklamna sporočila, ki odražajo njihov duh in kulturo, iz česar izhaja potreba po delu z zelo kreativnimi lokalnimi ljudmi. Medtem ko Čehi zelo radi poslušajo reklame in slogane v svojem jeziku, Bolgari in Romuni bolj cenijo angleščino za predstavitev proizvodov široke potrošnje, ki odraža sliko ZDA, simbola družbenega bogastva in prestiža. V Sant Petersburgu so prepovedani plakati v tujih jezikih, Na Češkem pa so kot nelogične zavrjene neke na prvi pogled zelo nedolžne reklame.

Prva je bila seveda Coca Cola

MALI OGLAS ZASTONJ KUPON

MOJ NASLOV:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

BRITANSKA SVETOVALNA FIRMA PONUJA SLOVENSKIM PODJETJEM NA PODROČJU TURIZMA IN PREDHAMBENE INDUSTRIJE SVETOVALNE STORITVE V ZVEZI Z MARKETINGOM IN RAZVOJEM PODJETJA. Naziv: OUTLOOK BUSINESS CONSULTANTS Država: 826 VELIKA BRITANIJA

Kraj: LONDON
Pošta: SW20 8HP
Naslov: 3 PRINCES COURT, THE DOWNS
Telefon: 9944 81 944 8591
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: MR. JAN LAWRENCE

6. SL003-01976
VODILNI ŠPANSKI PROIZVAJALEC ESENČNIH OLJ IŠČE KONTAKTE S SLOVENSKIMI PROIZVAJALCI MIL, DETERGENTOV, KOZMETIKE, PARFUMOV, PECIVA IN KONFEKCIJSKIH PREDHAMBENIH IZDELKOV. Naziv: IBERCHEM Država: 724 ŠPANIJA Kraj: MURCIA Pošta:
Naslov: POB 2063
Telefon: 9934 68 80 83 04
Telefaks: 9934 68 80 88 05
Teleks:
Kontakt: MR. GR. FERNANDEZ

7. SL003-01977
MADŽARSKO PODJETJE NUDI ŽIVA GOVEDA ZA VZREJO, ZAKOL IN PREDLAVO
I. KATEGORIJE TELETA 80 - 100 KG
II. KATEGORIJE JUNETINA DO 300 KG
III. KATEGORIJE GOVEDA 500 - 600 KG
TER SVEŽE IN ZAMRZNE NO MESO GOVED, POLOVICE, ČETRINE,....
Naziv: AGRO-HUNGARIA Država: 348 MADŽARSKA Kraj: BUDAPEST Pošta: 1025
Naslov: FELSOEZOELDMALI U. 125/B
Telefon: 9936 1 1660419
Telefaks: 9936 1 1660419
Teleks:
Kontakt: MRS. ANTONI

8. SL003-01978
ŠTUDENTJE ZAKLJUČNEGA LETNIKA FAKULTETE ZA STROJNIŠTVO V LJUBLJANI IŠČEJO SPONZORJE ZA 30 DNEVNO STROKOVNO EKSKURZIO PO ZDA; (GENERAL MOTORS, CHRYSLER, FORD, CINCIMATI MILACRON, IBM, MIT...). PONUJAJO MOŽNOST PREDSTAVITVE PROIZVODNIH PROGRAMOV SPONZORJEV V PODJETJIH IN UNIVERZAH PO ZDA, REKLAMIRANJE SPONZORJEV NA PRED-

VANJH PO VRNITVI V DOMOVINO. Naziv: FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO LJUBLJANA Kraj: LJUBLJANA Pošta: 61000
Naslov: AŠKERČEVA 6
Telefon: 061/161-310
INT.234
Telefaks: 061/218-567
Teleks:
Kontakt: VIDA PLESTENJAK

9. SL003-01980
SLOVAŠKO MINISTRSTVO NAM JE POSREDOVALO PONUDBE SLOVAŠKIH PODJETIJ ZA DIREKTNO INVESTIRANJE TUJIH PARTNERJEV. ZAJINTERESIRANI LAHKO DOBIJO PODROBNEJŠE INFORMACIJE V INFORMACIJSKI PISARNI CIS GZS IN NA VSEH OBMOČNIH ZBORNICAH GZS. Naziv: CIS GZS Kraj: LJUBLJANA Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

10. SL003-01981
BRITANSKA FIRMA IŠČE PROIZVAJALCE NOGAVIC V SLOVENIJI ZARADI IZVOZA V VELIKO BRITANIJO. Naziv: NICE HASTERY COMPANY Država: 826 VELIKA BRITANIJA Kraj: ENGLAND Pošta: LE3 3 WE
Naslov: 33 WOODCOTE ROAD, MILLFIELD FARM, LEICESTER
Telefon: 9944-533-892948
Telefaks: 9944-533-892948
Teleks:
Kontakt: MR. JOHN MATHURU

11. SL003-01982
BRITANSKA FIRMA PONUJA SVOJE STORITVE PRI UVOZU IN IZVOZU BLAGA V VELIKO BRITANIJO. ZAJINTERESIRANE SLOVENSKE FIRME SE LAHKO OBRNEJO NA NJIHOV NASLOV. Naziv: INTERNATIONAL TRADE SERVICES, YEW TREE COTTAGE Država: 826 VELIKA BRITANIJA Kraj: ENGLAND Pošta: S051 6JX
Naslov: DOCTORS HILL, SHERFIELD ENGLISH ROMSEY HAM
Telefon:
Telefaks: 9944 749 347133
Teleks:
Kontakt: MR. PETER SINGLETON-A 84

12. SL003-01984
IZDELUJEMO ROČNO TKANE IZDELKE:

- ŠALI, RUTE, TKANO BLAGO - KRPAE - PO NAROČILU... Naziv: ROČNO TKANJE - DOMAČA OBRT Kraj: MOKRONOG Pošta: 68230
Naslov: ROŽNA UL. 5
Telefon: 068/49-173
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: LJUDMILA JEVNIKAR

13. SL003-01986
IŠČEMO INTERESE, KI BI ZA TUJE IN DOMAČE PARTNERJE IZDELOVALI KABLE, FILTRE ZA VODO /IONSKA IZMENJ./, MAZALNE PRIPOMOČKE ALI SPECIjalNO ZAŠČITNO KREMO ZA ROKE.

Naziv: RUPERT, D.O.O. Kraj: CELJE Pošta: 63000
Naslov: ŠKAPINOVA 2
Telefon: 063/31-477
Telefaks: 063/31-477
Teleks:
Kontakt: NIKOLIČ RADOŠ

14. SL003-01987
ČE ŽELITE ŠIVATI OBLEKE, DELATI - TKATI BLAGO, DOBITI SUROVO VOLNO ALI POMBAŽ ZA ANGLEŠKE PARTNERJE JAVITE SE NA NASLOV: RUPERT, D.O.O., ŠKAPINOVA 2, 63000 CELJE, TELEFAX 063/31-477. Naziv: RUPERT, D.O.O. Kraj: CELJE Pošta: 63000
Naslov: ŠKAPINOVA 2
Telefon: 063/31-477
Telefaks: 063/31-477
Teleks:
Kontakt: NIKOLIČ RADOŠ

15. SL003-01992
KOPALIŠKI IN KUHINJSKI PULTI IZ RAZLIČNIH GRANITOV PO KUPČEVIH NORMAH OZ. NAČRTIH. IZDELUJEMO TUDI MARMORNE IN GRANITNE MIZE. Naziv: MRAVLJA, D.O.O. HORTAVLJE Kraj: GORENJA VAS Pošta: 64224
Naslov: HORTAVLJE 65
Telefon: 064/681-155
Telefaks: 064/681-155
Teleks:
Kontakt: JANEZ MRAVLJA

16. SL003-01994
USTANAVLJAMO CENTER ZA SLOVENŠKI IZVOZ V ANGLIJO. MOŽNA UPORABA SKLADIŠČA V LONDONU IN PISARNA TER STALNA ZVEZA Z GOSPODARSKO ZBORNICO V LONDONU. Naziv: RUPERT, D.O.O. Kraj: CELJE Pošta: 63000
Naslov: ŠKAPINOVA 2
Telefon: 063/31-477
Telefaks: 063/31-477

Teleks:
Kontakt: NIKOLIČ RADOŠ

17. SL003-01995
ZASEBNO PODJETJE Z USTREZNIMI POSLOVNIMI PROSTORI /TEL. FAX, PC/ IN MOŽNOSTJO SKLADIŠČENJA IŠČE DOMAČO ALI TUJO FIRMO ZA ZASTOPANJE ALI PREDSTAVNIŠTVO NA PODROČJU SLOVENIJE. Naziv: TANDEM, D.O.O. Kraj: LJUBLJANA Pošta: 61000
Naslov: STARETOVA 21
Telefon: 061/218-222
Telefaks: 061/218-222
Teleks:
Kontakt: MILAN TROŠT

18. SL003-01997
PROJEKTIRANJE OBJEKTOV ZA BOLNICE, ŠOLE, STANOVANJA, POSLOVNI OBJEKTI IN HOTELI. BREZPLAČNE STROKOVNE USLUGE PRI PROJEKTIRANJU POSEBNIH SOCIALNIH IN HUMANITARNIH OBJEKTOV: BOLNICE, ŠOLE, CENTRI ZA OSTARELE ITD. Naziv: ARCHITETTO GIUSEPPINA PICCIUTO Država: 380 ITALIJA Kraj: ROMA Pošta: 00189
Naslov: VIA COLLEFERRO 16
Telefon: 06/3766-804
Telefaks: 06/3766-804
Teleks:
Kontakt: ARCHITETTO GIUSEPPINA PICCIUTO JEZIK SPORAZMEVANJA: ITALIJANSKI

19. SL003-01999
ITALIJANSKA FIRMA NUDI PODPLATE IZ USNJA, OPETNIKE, PETE IN »OSTALE DELE« ČEVLJEV, KOVINSKI DODATKI, STROJI ZA ŠIVANJE ČEVLJEV.

Naziv: SUOLIFICIO C.P.M. Država: 380 ITALIJA Kraj: GAMBOLO /PV/ Pošta: 27025
Naslov: CORSO UMBERTO NO 209
Telefon: 0381-939605
Telefaks: 0381-939606
Teleks:
Kontakt: ATTILIO MELIS JEZIK SPORAZMEVANJA: ITALIJANSKI

20. SL003-02000
RESNIM ISKALCEM PROIZVODNIH PROGRAMOV, ZA DOLOČENE TRŽNE NIŠE, NUDIMO POSLOVNO SODELOVANJE PRI NADALJNJEM RAZVOJU IN IZDELOVANJU NOVIH IZDELKOV. PROGRAMI SO PRIMERNI ZA SREDNJE VELIKA PODJETJA IN LAHKO SLUŽIJO KOT DOPOLNILNI PROGRAMI. Kraj: LAŠKO Pošta: 63270
Naslov: RIMSKA C. 21

Telefon: 063/731-755
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: ZLATKO TOMAŽIČ

21. SL003-02001
ITALIJANSKA PODRUŽNICA MEDNARODNE GRUPACIJE COMMERCIAL INTERTECH - JOUNG STORM OHIO ZA KNOW HOW IN INOVACIJE PROIZVAJA HIDRAVLICNE KOMPONENTE ZA INDUSTRIJO, POHIŠTVO, KMETIJSTVO... NJENE GLAVNE STRANKE: CATERPILAR, MASSEY FERGUNSON, FIAT, KRUPP ZETTEL MEYER, ATLAS COPSO, FORD, BENATI, HITACHI. Naziv: COMMERCIAL HYDRAULICS Država: 380 ITALIJA Kraj: BUSSOLENGO Pošta: 37012
Naslov: VIA DEL'AGRICOLTURA 1/A
Telefon: 045-6767250
Telefaks: 045-6767220
Teleks: 482489 HYDCOM
Kontakt: GIOVANNI BENEDETTI JEZIK SPORAZMEVANJA: ANGLEŠKI, FRANCOSKI DODATNE INFORMACIJE O DELOVANJU BORZE LAHKO DOBITE VSAK DAN V INFORMACIJSKI PISARNI CIS GZS, SLOVENSKA 41, LJUBLJANA, TEL: 061/150-122, FAX: 061/219-536 IN NA OBMOČNIH ZBORNICAH GZS.

Iz mednarodnega poslovnega informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij, ki iščejo poslovne partnerje (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zborsnicah GZS.

1. SL003-01935
BRITANSKO PODJETJE IŠČE KONTAKTE S PROIZVAJALCI KMETIJSKE MEHANIČARJE V SLOVENIJI. Naziv: BEVERSALES COMPONENTS LTD. Država: 826 VELIKA BRITANIJA Kraj: LINGS Pošta: DN 21 2EP
Naslov: UNIT 2, BRITANNIA WORKS, GAINSBOROUGH
Telefon: /0427/61-3308
Telefaks: /0427/81-0563
Teleks:
Kontakt: MR. D.A. BEEVERS

2. SL003-01936
BRITANSKO PODJETJE PONUJA BRIZGALNICE ZA UPORABO V KMETIJSTVU. ŽELI SODELOVATI S SLOVENSKIMI PODJETJI, KI IMAJO RAZVITO SODELOVANJE Z VZHODNO EVROPSKIMI DRŽAVAMI. Naziv: CP COOPER PEGLER, NORTH SEATON IN-

DUSTRIAL ESTATE Država: 826 VELIKA BRITANIJA Kraj: ASHINGTON Pošta: NE63 OXA
Naslov: NORTHUMBERLAND
Telefon: /0670/ 522225
Telefaks: /0670/ 523992
Teleks:
Kontakt: ROBERT MC ISAAC

3. SL003-01938
PODJETJE IZ HOLANDIJE - ZASTOPNIŠKI AGENT ZA IZDELKE IZ LESA IN OSTALE IZDELKE ZA NOTRANJO DEKORACIJO ŽELI SODELOVATI S PROIZVAJALCI SLEDEČIH IZDELKOV: - VISEČI STROPNI SISTEMI IZ KOVIN /ALUMINIJA/ - PLOŠČICE ZA OBLAGANJE STROPNIH SISTEMOV, IZDELANE IZ MINERALNIH VLAKEN /STEKLENA VOLNA, KAMENA VOLNA, MAVČNE PLOŠČE/. - LESEN STENSKI OPAŽ /LESENI IZDELKI ZA STENE IN STROPE/ - MAVČNE PLOŠČE ZA PREGRADE /STENE/ - KOSI IZLACIJSKEGA MATERIJALA /PREVLEKE IZ STEKLENE IN KAMENE VOLNE/. Naziv: ENGELBERT - CORNELIS BENT, AGENT BUILDING - MATERIALS Država: 528 NIZOZEMSKA Kraj: P.O. BOX Pošta: 8036
Naslov: 1180 LA AMSTELVEEN
Telefon: 020-6430767
Telefaks: 020-6439118
Teleks:
Kontakt: E. C. BENT

4. SL003-01942
VAN FON - NAJVEČJI NIZOZEMSKI PROIZVAJALEC TISKARSKIH ČRNIL IN DODATKOV IŠČE UVELJAVLJENO TRGOVSKO HIŠO, KI BI GA PREDSTAVLJALA V SLOVENIJI. Naziv: VAN FON - ROYAL DUTCH PRINTING INK FACTORIES Država: 528 NIZOZEMSKA Kraj: HILVERSUM Pošta: 1200 AA
Naslov: VAN SON B.V.
Telefon: 035/884411
Telefaks: 035/830484
Teleks:
Kontakt: S. A. VAN DEN BROEK

5. SL003-01943 ČEŠKO PODJETJE ŽELI NAVEZATI STIKE S SLOVENSKIMI TRGOVSKIMI PODJETJI, KI SE ZANIMAJO ZA STEKLOVINO. Naziv: KANTO S.R.O. Država: 200 ČEŠKOSLOVAŠKA Kraj: OSTRAVA 1 Pošta: 70193
Naslov: VITKOVICKA 1
Telefon: +69/56017; 57739

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Telefaks: +69/57739
Teleks: 52163 CANTO C
Kontakt: KATERINA HERMANOVA
JEZIK SPORAZUMEVANJA: ANGLEŠKO.

SL003-01944
ITALIJANSKO PODJETJE NUDI POHIŠTVO ZA DOM; SERIJSKO ALI PO NAROCILU, ELEMENTE ZA RAZSVETLJAVO, TAPETE, OPREMO ZA PISARNE, TRGOVINE IN OBČINE, V LESU IN KOVINI.
Naziv: MODULART S.R.L.
Država: 380 ITALIJA
Kraj: FONTANAFREDDA /PN/
Pošta: 33074
Naslov: V. LE VENEZIA 90
Telefon: 0434/99211
Telefaks: 0434/998405
Teleks:
Kontakt: BASSANELLO ALESSANDRA
JEZIK SPORAZUMEVANJA: ANGLEŠKO

7.
SL003-01945
ITALIJANSKO PODJETJE PONUJA SESTAVLJIVE KUHINJE ITAL - DISIGN, OPREMO IN POHIŠTVO ZA KOPALNICE.
Naziv: PROMO EST SNC.
Država: 380 ITALIJA
Kraj:
Pošta:
Naslov: VIA GIOLITTI 83
Telefon: 0835-339294
Telefaks: 0835-330369
Teleks:
Kontakt: DI LORENZO PASA-VALE

8.
SL003-01946
PO UGODNIH CENAH PONUJAMO AMERIŠKE PROIZVODE S PODROČJA PREHRANE IN KMETIJSTVA. NPR. RIŽ, PŠENICO, KORUZO IN SOJINE TROPINE.
Naziv: MELLIFICA D.O.O.
Kraj: RUŠE
Pošta: 62342
Naslov: RUŠKE ČETE 3
Telefon: 062/662-395
Telefaks: 062/661-033
Teleks:
Kontakt: DARKO PREVOLŠEK

9.
SL003-01947
NUDIMO PROSTE KAPACITETE NA STOJIH ZA BRIZGANJE PLASTIČNIH MAS PE, PVC, PP 7000 G/EM, 120G/EM DVA STROJA ZA BRIZGANJE PUR NA LESEN PODPLAT, 16 POSTAJ, REGENERACIJA. IMAMO PROSTOR ZA POVEČANJE 84 PROIZVODNJE. NUDIMO POLIZDELKE ZA DE KOPITA - ČEVLJARSKO IN PODPLATE PVC, PUR, TR.
Naziv: KOPITARNA SEVNICA, D.O.O.
Kraj: SEVNICA
Pošta: 68290
Naslov: PRVOMAJSKA 8
Telefon: 0608/81-160

Telefaks: 0608/82-231
Teleks: 35-734
Kontakt: BOGDAN LISEC

10.
SL003-01949
SLOVENSKO PODJETJE, KI SE UKVARJA S PROIZVODNJO IN PRODAJO ELEKTRONSKIH KOMONENT IN RAČUNALNIŠKEGA SOFTWARE, POVPRASUJE PO ZASTOPANJU TUJIH FIRM S PODOBNO DEJAVNOSTJO.
Naziv: VIJOLICA, D.O.O. PE ORMOŽ
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: ORMOŽ
Pošta: 62270
Naslov: SKOLIBROVA 1
Telefon: 062/702-812
Telefaks: 062/702-812
Teleks:
Kontakt: JOŽEF OSTROŠKO

11.
SL003-01952
KLIMATIZACIJSKE NAPRAVE ZA POSLOVNE PROSTORJE, TRGOVINE, HOTELE, RAČUNALNIŠKE PROSTORJE, OPERACIJSKE DVORANE/MEDICINSKE HLADILNE NAPRAVE, HLADILNE CELICE, ZAMRZOVALNE CELICE, HLADILNI PULTI, HLADILNE VITRINE, INDUSTRIJSKE HLADILNE NAPRAVE, PREZRAČEVALNE NAPRAVE, MONTAŽA, SERVIS, VZDRŽEVANJE.
Naziv: COOL, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: ŽAUCERJEVA 15
Telefon: 061/273-448
Telefaks: 061/273-448
Teleks:
Kontakt: ŠTEFAN VUČAK

12.
SL003-01953
V KRANJU ODDAMO NA ODLIČNI LOKACIJI KOMPLEKS PROSTOROV Z LASTNIM VHODOM IN DVORIŠČEM. ZAPRTI PROSTORI OKROG 1.500 M². ŠTIRI HALE PO OKROG 200 M² V PRITLIČJU IN NADSTROPJU, PISARNE IN OKROG 600 M² PROSTOROV V MONTAŽNIH OBJEKTIH. ISČEMO PREDPLAČILO NAJEMNINE ALI UGODEN KREDIT ZA ODKUP DELELA PROSTOROV V PROCESU DENACIONALIZACIJE.
Posrednik:
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

13.
SL003-01954
SVE/BV/EV - VEČNAMENSKI TELEFONSKI SISTEM, NAMENJEN PREDVSEM ZA HITREJŠE POSLOVANJE.

OB UPORABI ENE TELEFONSKE CENTRALE REŠUJE PROBLEM DOSTAVE SERVISIA RELATIVNO VELIKEMU ŠTEVILU KORISTNIKOV. SISTEM NUDI POVEČANJE SERVISA, 4 TELEFONSKE PRIKLJUČKE. APARAT LAHKO DELUJE NA BATERIJO, KI ZAGOTAVLJA TELEFONSKI SERVIS DO 10 UR.
Naziv: BELLIN VITALIANO
Država: 380 ITALIJA
Kraj: UDINE
Pošta: 33100
Naslov: VIA IPOLOITO NIEVO, 11
Telefon: 0432-505197
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: BELLIN VITALIANO

14.
SL003-01955
LAMPARKETI PO ITALIJANSKI TEHNOLOGIJI, MOZAIK PARKETI RAZNIH OBLIK, MONTAŽA, OBDELAVA IN LAKIRANJE PARKETOV.
Naziv: LESGALANT PAKETARNA
Kraj: IDRIJA
Pošta: 65280
Naslov: GODOVIČ 44
Telefon: 065/78-029
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: FRIDERIK PAVLIČ

15.
SL003-01956
PODJETJE EVOLUTION D.D. IZDELUJE IN TRŽI EKSKLIZIVNA OBLAČILA ZA PROSTI ČAS VISOKE KVALITETE IN PREPRIMERLJIVEGA DEZIGNA. PONUJA SODELOVANJE ZA PREDSTAVITEV IN RAZVOJ SVOJE MODE V SVETU.
Posrednik
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

16.
SL003-01958
PONUDBA NAKITA - EKSPONATOV ZLATARKE DOROTEJE ZUPAN /VEČKRATNO NAGRAJENE/. NAKIT, KI VAM NUDI ZADOVOLJSTVO IN IZRAZITO STRUKTURALNO OBDELAVO ZLATA V KONTRASTU Z DODATNI MI DRAGIMI KAMNI. NUDIMO ODKUP UNIKATOV ZA PROIZVODNJO OZ. REPRODUKCIJSKO PRODAJO.
Naziv: TRG D.O.O. BLEDEPREMIČNINE
Kraj: BLEDE
Pošta: 64260
Naslov: PREŠERNOVA 50
Telefon: 064/78-116
Telefaks: 064/76-076
Teleks:
Kontakt: MARIJA PIBER

17.
SL003-01959
SMO PROIZVAJALCI »EUR« PALET 1200 X 800 MM IN DOBAVITELJI VEČJIH KOLIČIN ŽAGANEGA LESA POLJUBNIH DIMENZIJ. ZA POVEČANJE KAPACITET PRI IZDELovanJU PALET /AVTOM. POSTROJEVANJE - LINIJA/ ISČEMO ITALIJANSKEGA ALI AVSTRIJSKEGA PARTNERJA. PISMENE PONUDBE SPREJEMAMO PO POŠTI. INFORMACIJE PO TELEFONU ALI FAXU.
Naziv: MARGRO, D.O.O. RADOVLJICA
Kraj: RADOVLJICA
Pošta: 64240
Naslov: KRANJSKA 2
Telefon: 064/715-585
Telefaks: 064/715-585 /103/
Teleks:
Kontakt: TONI KURBOS

18.
SL003-01960
PONUJAM KOVINSKO OMARICO, POBARVANO Z BELO BARVO IN Z RDEČIM KRIZEM PRIMERNO ZA SHRANJEVANJE PRVE POMOČI. VRAJENO IMA CILINDIRNO KLJUČAVNICO. MERE, ŠIRINA 260 MM, VIŠINA 340 MM, 84 GLOBINA 150 MM. TAKO JE NA VOLJO 600 KOŠOV.
Naziv: JANA ZAJC
Kraj: ŠENTVID
Pošta: 61210
Naslov: SMERDUJEVA 15
Telefon: 061/59-628
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: JANA ZAJC

20.
SL003-01962
DOBAVA AVTOMOBILOV ALFA / FIAT / LANCIA NOVI IN TERENSKA VOZILA TRAKTORJI IVECO - FIAT - AGRI. PODROBNOSTI NA PODLAGI ZAHTEVKA, TUDI OSTALE ZNAMKE VOZIL IN RABLJENA VOZILA.
Naziv: WIDIM GMBH - SRL
Država: 380 ITALIJA
Kraj: BOZENO - BOLZANO
Pošta: I - 39100
Naslov: VIA VITTORIO VENETO 15
Telefon: 0471/280-555
Telefaks: 0471/272-680
Teleks:
Kontakt: WIDMANN OSWALD

21.
SL003-01964
IZDELUJEMO VSE VRSTE SODOV ZA BELO IN RDEČE VINO, ŽGANJE, VINJAK.... SODE IZDELUJEMO IZ HRASTA ALI AKACIJE, VELIČINE 5L DO 20.000 L. IZDELUJEMO PARAFINIRANE ALI NEPARAFINIRANE.
Naziv: SODARSTVO MAUČEC MARJAN
Kraj: BELTINCI
Pošta: 69231
Naslov: GANČANI 149
Telefon: 069/42-000

Telefaks: 069/42-000
Teleks:
Kontakt: MARJAN MAUČEC

22.
SL003-01965
POVPRAŠEVANJE PO PROIZVODIH ZA KMETIJSKO REPRODUKCIJO, GRADBENEM MATERIALU, INŠTALACIJSKI MATERIAL /TERMO, ELEKTRO, VODOVODNI/ PO UGODNIH CENAH.
Naziv: PMC PLASTIK MANAGEMENT, D.O.O. ŠENTJERNEJ
Kraj: ŠENTJERNEJ
Pošta: 68310
Naslov: TRG GORJANSKEGA B2
Telefon: 068/41-199
Telefaks: 068/42-064
Teleks:
Kontakt: ROBERT NEDANOVSKI

23.
SL003-01966
NUDIMO - SUROVE TKANINE IZ BOMBAŽA - ROLO PLATNO - PROSTE KAPACITETE ZA IZDELAVO ŽAKARDSKIH IN OSTALIH TKANIN - OBDELANE TKANINE IZ BOMBAŽA.
Naziv: RQTEX D.O.O.
Kraj: TRŽIČ
Pošta: 64290
Naslov: KOVOR 62
Telefon: 064/57-810
Telefaks: 064/57-810
Teleks:
Kontakt: PRIMOŽ ROŽIČ

24.
SL003-01967
NUDIMO LESENE OVALNE LAMELE /RIBJA KOST/ RAZLIČNIH VELIKOSTI, DEBELINA 4 MM ALI 3 MM, NAMENJENE ZA UPORABO V POHIŠTVENI INDUSTRIJI KOT SPOJNI ELEMENT DVEH DELOV /ENOSTAVNEJŠA UPORABNOST IZVEDBE KOT Z LESENIMI MOZNIKI/. IZDELEK JE PO KONKURENČNI CENI IN KVALITETI.
Posrednik:
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA

DODATNE INFORMACIJE O DELOVANJU BORZE LAHKO DOBITE VSAK DAN V INFORMACIJSKI PISARNI CIS GZS, SLOVENSKA 41, LJUBLJANA, TEL: 061/150-122, FAX: 061/219-536 IN NA OBMOČNIH ZBORNICAH GZS.

Iz mednarodnega poslovnega informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja

smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij, ki iščejo poslovne partnerje (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zbornicah GZS.

1.
SL003-01969
ŠVEDSKO TRGOVSKO PODJETJE JE ZAINTERESIRANO ZA UVŹZ NAJRAZLIČNEJŠIH SLOVENSKIH PROIZVODOV.
Naziv: EAST SERVER LTD.
Država: 752 ŠVEDSKA
Kraj: LINKOPING
Pošta: 582 23
Naslov: KLOSTERGATAN 19
Telefon: 46-13-12-77-77
Telefaks: 46-13-12-77-77
Teleks :

2.
SL003-01971
NUDIMO POCINKANO PLOČEVINO IZ UVOZA, STANDARDNIH DIMENZIJ PO NAJNIŽJIH CENAH V SLOVENIJI. MOŽNOST DOBAVE V PLOŠČAH ALI V TRAKU.
Naziv: ELKO, D.O.O. RIBNICA
Kraj: RIBNICA
Pošta: 61310
Naslov: ZAPOTOK 41
Telefon: 061/862-233
Telefaks: 061/862-233
Teleks:
Kontakt: FRANC ANDOLŠEK

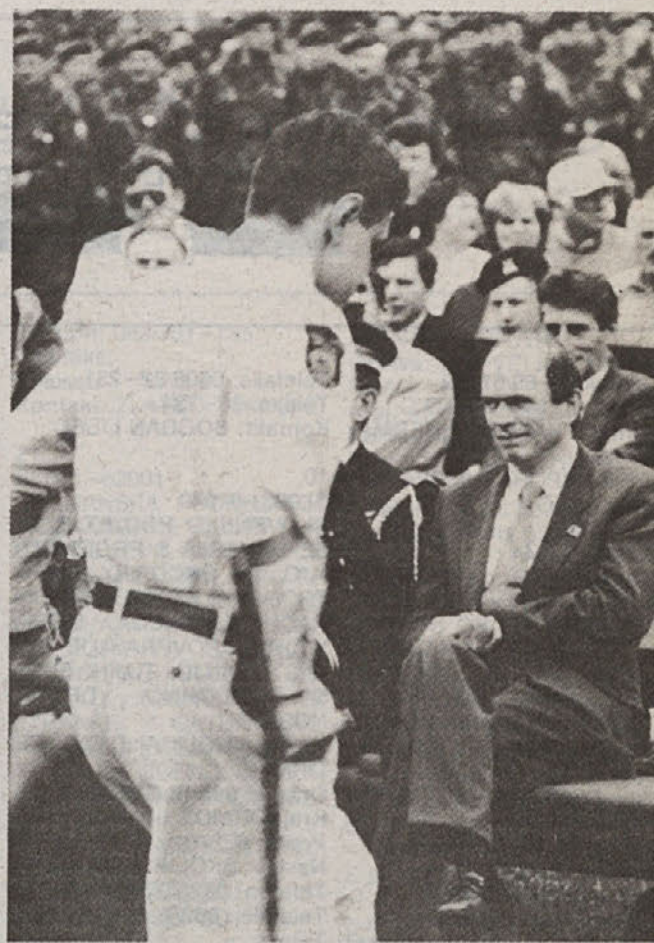
3.
BRITANSKA FIRMA PONUJA SUŠILCE /KOMORE/ ZA SUŠENJE IN LIKANJE TEKSTILNIH IZDELKOV.
Naziv: K&B PARTNERSHIP
Država: 826 VELIKA BRITANIJA
Kraj: PRESTON
Pošta: PR2 4 AY
Naslov: 57 CONISTON ROAD, FULWOOD
Telefon: 9944/722-700782
Telefaks: 9944/772-204726
Teleks:
Kontakt: MR. KEDDY BANDA, MR. PHIL KAILA

4.
SL003-01974
BRITANSKA FIRMA ISČE KONTAKTE ZA PROIZVAJALCI NOŽEV ZA UPORABO V KMETIJSTVU TER DELOV ZA KMETIJSKO MEHANIZACIJO.
Naziv: BEEVERSALES COMPONENTS LTD. UNIT 2
Država: 826 VELIKA BRITANIJA
Kraj: LINGS
Pošta: DN21 2EP
Naslov: BRITANIA WORKS, GAINSBOROUGH
Telefon: 9944/427-613308
Telefaks: 9944/427-810563
Teleks:
Kontakt: MR. D.A. BEEVERS

5.
SL003-01975

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

DAN SLOVENSKE VOJSKE

Po tistem, ko smo pol stoletja proslavljali dan »naše« vojske mrzlega 22. decembra, smo se v kočevskih Podstenah po enoletnem prazničnem zatišju nedeljskega šestnajstega maja počeno spotili. Še bolj je bilo vroče vrlim Slovencem in tistim malce manj v uniformah teritorialne obrambe, ki so uprizorili drobno vojaško akcijo, publiki v ogled in mogoče dvig zaupanja v slovensko vojsko. Toplo pri srcu je bilo nedvomno tudi junakom iz t. i. vojne v Sloveniji, ki so prejeli medalje iz Janšinih rok, čeprav so upali, da jih bo »okinčal« predsednik države. Mogoče ga ni bilo zato, ker je bilo v Podstenah — vroče.

F. F.

